

# REFERAT Natur, Miljø og Klimaudvalget d. 11-06-2024

**Mødedato**           Tirsdag d. 11. juni 2024 kl. 16:00

**Mødested**           Seglet

**Mødedeltagere**    Louise Colding Sørensen, Mads Emil Munk Hansen, Klaus Markussen  
(Afbud), Jørgen Suhr, Nikolaj Frank Natarak Frederiksen

## Indholdsfortegnelse

|                                                                                                |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Budget 2025-2028, Natur, Miljø og Klimaudvalget.....                                           | 3  |
| Forespørgsel om oprettelse af muslimsk gravplads.....                                          | 5  |
| Mini nyttehaver - Bjerggaarden.....                                                            | 8  |
| Kommuneplan 2025 - udvalgte emner.....                                                         | 10 |
| Region Hovedstadens Råstofplan 2025 - idéer og forslag.....                                    | 17 |
| Ny planlov - ændrede muligheder for planlægning af bynatur - supplerende sagsfremstilling..... | 20 |
| Oversvømmelse fra søer og vandløb - handlemuligheder.....                                      | 23 |
| Spildevandsslam fra Hillerød Forsyning - udtalelse.....                                        | 26 |
| Holmene losseplads - status vedrørende forurening.....                                         | 29 |
| Tillæg 3 til Vandforsyningsplan 2015-2027 - forslag.....                                       | 33 |
| Fredningsforslag - Strø Bjerger - supplerende sagsfremstilling.....                            | 35 |
| Nationalpark Kongernes Nordsjællands - pilotprojekt om naturgræsning.....                      | 40 |
| Fjernvarmeforsyning af Dyremosegård - projektforslag.....                                      | 43 |
| Natura 2000-handleplaner - vedtagelse.....                                                     | 45 |
| Renovering af rørlagte offentlige vandløb - anlægsbevilling.....                               | 47 |
| Tulstrup Grusgrav - varsel af påbud fra Region H.....                                          | 49 |
| Vandløbsregulativ - vedtagelse.....                                                            | 51 |
| Vandløbsindsatser jf. vandområdeplanen - status.....                                           | 53 |
| Mødeplan 2025 - Natur, Miljø og Klimaudvalget.....                                             | 56 |
| Nyt fra udvalgsformanden og forvaltningen.....                                                 | 58 |
| Digital godkendelse af referat.....                                                            | 59 |

# Punkt 1: Budget 2025-2028, Natur, Miljø og Klimaudvalget

23/14944

## Indstilling

Direktionen indstiller, at Natur, Miljø og Klimaudvalget sender udvalgets budgetforslag for 2025-2028 videre i sin helhed til at indgå i det samlede omprioriteringskatalog til 1. behandling i økonomiudvalget og byrådet den 28. august 2024.

## Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 11-06-2024

Udvalget godkendte indstillingen.

Afbud: Klaus Markussen (V)

Stedfortræder: Morten Bille (V)

## Sagsfremstilling

Formålet med denne sag er, at udvalget på baggrund af tidligere drøftelser af forslag til omprioriteringskatalog sender sine budgetforslag for 2025-2028 videre i deres helhed til økonomiudvalgets og byrådets 1. behandling i august.

Udvalgets budgetdokumenter omfatter det enkelte aktivitetsområdes finansieringsforslag, aktivitetsudvidelsesforslag og anlægsønsker.

Det samlede budgetmateriale sendes i høring i perioden 21. juni til 14. august 2024.

Ved godkendelse af tidsplan for budgetprocessen i 2024 for budget 2025-2028 besluttede økonomiudvalget, at fagudvalgene i den kommende budgetproces skal have information om det forslag til besparelser på forvaltningens personaleressourcer, som økonomiudvalget oversender til budgetforhandlingerne. Finansieringsforslag til udmøntning af den administrative reduktion, som økonomiudvalget behandlede i maj, vedlægges derfor som bilag til information til fagudvalgenes møder i juni.

På byrådsmødet i december 2023 blev det besluttet, at udmøntningsplanen bliver vedlagt som orientering til fagudvalgenes budgetdrøftelser i juni 2024 uden yderligere opfølgning.

Forvaltningen vender tilbage til byrådet med informationer om konsekvenser af den indgåede aftale om kommunernes økonomi for 2025 mellem regeringen og KL. Konsekvenserne af Lov- og Cirkulæreprogrammet kendes dog ikke før sidst i juli måned 2024. Desuden vil KL sidst i juni måned fremsende et revideret pris- og lønskøn.

## Retsgrundlag

Kommunestyrelsesloven § 40.

## Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

## Bilag

Finansieringsforslag 2025-2028 NMK

Aktivitetsudvidelsesforslag 2025-2028 NMK - Juni

Anlægsønsker 2025-2028 NMK juni

128988-23 Udmøntningsplan 2024 - NMK

**Afbud** Klaus Markussen

## **Punkt 2: Forespørgsel om oprettelse af muslimsk gravplads**

23/15920

### **Indstilling**

Direktionen indstiller til Natur, Miljø og Klimaudvalget at godkende en oprettelse af en afdeling med muslimske gravpladser på Skansekirkegården.

### **Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 11-06-2024**

Udvalget godkendte indstillingen.

Udvalget beder forvaltningen afsøge, om der er alternativer til udvidelse af muslimsk gravplads andre steder i kommunen end ved Skansekirkegården, når den er fyldt op, og når dette bliver aktuelt.

Afbud: Klaus Markussen (V)

Stedfortræder: Morten Bille (V)

### **Sagsfremstilling**

Sagen forelægges for Natur, Miljø og Klimaudvalget på baggrund af en anmodning, jf. brev i bilag 1, fra en gruppe borgere i Hillerød Kommune.

Hillerød er en mangfoldig kommune, og muslimske troende borgere udgør omkring 6 %. Disse borgere har et voksende ønske, særligt de nye generationer, om at blive begravet nær deres familie i Danmark, men stadig med muslimske begravelsestraditioner. Udfordringen i dag er, at det ikke er muligt for muslimske borgere at blive begravet på en muslimsk gravplads i Nordsjælland.

Forvaltningen er sammen med gruppen, der sendte anmodningen, kommet frem til at en afdeling med muslimske gravpladser på en eksisterende kirkegård vil gøre det muligt for borgere med islam som religion - i bedst muligt omfang efter de gældende kirkegårdsvedtægter - at blive begravet i tråd med de islamiske begravelsesritualer og traditioner, der måtte være ønskelige for den enkelte borger.

En afdeling med muslimske gravpladser kan indgå i samme drift, forvaltning og regler som den resterende del af kirkegården. Borgergruppen anser ikke dette som en udfordring, og de finder det ikke nødvendigt, at en afdeling med muslimske gravpladser skal afvige fra de gældende kirkegårdsvedtægter. Flere kirkegårde i Danmark har oprettet en afdeling med muslimske gravpladser, heriblandt Vestre Kirkegård i Valby og Århus, Risings Kirkegård i Odense og Vejle Kirkegård. Den nærmeste mulighed for Hillerød-borgere at blive begravet på en muslimsk gravplads er Den Muslimske Gravplads i Brøndby eller Vestre Kirkegård i Valby.

Forskellen mellem en traditionel gravplads og en muslimsk gravplads er, at de muslimske gravsteder skal vende nord til syd, så det er muligt at blive begravet med ansigtet mod Mekka, i modsætning til de traditionelle gravsteder, der er øst-vest-vendte. Ifølge islam må man ikke blive brændt, og derfor vil alle gravpladser være kistegrave. Derudover skal pladserne så vidt muligt anlægges i jomfruelig jord, det vil sige jord, hvor der ikke har været nogen begravet før.

I forhold til den yderligere udformning af de muslimske gravpladser vil de blive anlagt i en ramme af fire kantsten med grus og en lav plade som gravsten.

Forvaltningen anbefaler Skansekirkegården som et oplagt sted at oprette en muslimsk afdeling. Afdeling 13 på Skansekirkegården har ikke været i brug, er derfor jomfruelig jord og kan indeholde omkring 57 nord-syd-vendte kistegrave.

Nøgletal udarbejdet af data fra Danmarks Statistik 2023 giver et skøn for, hvor mange borgere med muslimsk baggrund, der er bosat i Nordsjælland og Hillerød Kommune, og hvor højt et dødstal det giver på årsbasis. Ifølge disse nøgletal vurderer forvaltningen, at afd. 13 på Skansekirkegården kan bruges i ca. fem år, se nøgletal i nedenstående skema. De fem år er vurderet med en forventning om at omkring en tredjedel af de afdøde muslimer i Hillerød, ville blive begravet på Skansekirkegården. Dog har erfaringer fra andre kirkegårde med lignende afdelinger vist, at den brugbare periode for en sådanne afdeling kan være betydelig længere.

Afdelingen kan og skal ikke alene forbeholdes borgere i Hillerød kommune, men det vil være de primære brugere, og derfor også de mest retvisende nøgletal tage udgangspunkt i.

| Landsdel         | Indbygger i alt | Indbyggere med muslimsk baggrund | Døde i 2023 | Afdøde med muslimsk baggrund om året |
|------------------|-----------------|----------------------------------|-------------|--------------------------------------|
| Nordsjælland     | 476.137         | 25.022 (5,26%)                   | 5.184       | 272                                  |
| Hillerød Kommune | 54.390          | 3.352 (6,2%)                     | 492         | 30                                   |

Forvaltningen har i dialog med borgergruppen vurderet mulighederne for at finde flere gravpladser, efter den anbefalede afdeling på Skansekirkegården er fyldt op. Det er muligt at inddrage yderligere tre afdelinger med jomfruelig jord på Skansekirkegården med plads til ca. 52 gravpladser, der kan anvendes i yderligere fem år.

De traditionelle kristne kistebegravelser er i dag faldende, og der er en stigende tendens for at vælge urnegrave, som fylder markant mindre på kirkegårdene. Dette betyder at kirkegårdene som de er i dag vil få flere tomme arealer. Disse arealer ville også kunne omlægges til muslimske kistegrave, til trods for jorden ikke vil være jomfrulig.

Alt efter efterspørgsel og hvor hurtigt Skansekirkegården vil blive fyldt op, har forvaltningen også set på muligheden for at udlægge et areal uden for kirkegården, der i fremtiden ville kunne anvendes som muslimsk gravplads.

## Retsgrundlag

Retsgrundlaget er de gældende kirkegårdsvedtægter.

## Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser, da kirkegårdene er takstfinansieret, og de muslimske gravpladser vil blive finansieret på samme vis som de traditionelle gravpladser.

## Bilag

Anmodning



## Punkt 3: Mini nyttehaver - Bjerggaarden

20/15684

### Indstilling

Direktionen indstiller til Natur, Miljø og Klimaudvalget, at:

1. godkende etablering af en forening for mininyttehaver
2. udvalget dispenserer fra kravet om, at borgere med adgang til egen have ikke kan få adgang til en nyttehave
3. udvalget tager til efterretning, at tidligere arbejder med at etablere nyttehaver som nabo til Bjerggaarden er afsluttet.

### Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 11-06-2024

Udvalget godkendte indstillingen.

Afbud: Klaus Markussen (V)

Stedfortræder: Morten Bille (V)

### Sagsfremstilling

Sagen har til formål at beskrive, hvordan forvaltningen tænker at etablere en forening for mininyttehaver på Bjerggaarden og få udvalgets godkendelse hertil.

Efter udvalgets beslutning 6. februar 2024 (bilag 1) har forvaltningen været på besigtigelse på Bjerggaarden og kunne konstatere, at arealet, som var tænkt til minihyttehave (bilag 2), trænger til oprydning af diverse henstillet materialer. Forvaltningen vil tage kontakt til de brugere, som har efterladt materialer og andet for at få fjernet det efterladte hurtigst muligt.

Minihaver:

Minihaverne vil være væsentlig mindre end almindelige nyttehaver. Ved mininyttehaver er der ikke krav om ny lokalplan, da mininyttehaverne etableres inden for eksisterende have på Bjerggaarden.

Forvaltningen har aftalt med LandboUngdoms forening, som har til huse på Bjerggaarden, at de flytter deres effekter fra et mindre hus på Bjerggaarden til en lade på Bjerggaarden. Det betyder, at det mindre hus, som har vand og toilet, bliver frigjort til de kommende brugere af mininyttehaverne.

Forvaltningen vil invitere til et informationsmøde med de borgere, som har vist interesse for mininyttehaverne via ”Sammen om Hillerød” med henblik på opstart af en forening.

Forvaltningen vil også invitere borgere som er skrevet op på ventelisten til en nyttehave i Holmene og Solvang samt de nuværende brugere på Bjerggaarden til informationsmødet.

Forvaltningen vil på informationsmødet præsentere ideen om mininyttehaver og hvordan de interesserede kan få adgang til arealet og det mindre hus. Forvaltningen forventer, at de interesserede efter mødet kan starte arbejdet op med etablering af foreningen og etablering af ca. 5 til 10 mininyttehaver.



Forvaltningen udarbejder udkast til en brugeraftale med foreningen på følgende vilkår:

- Krav om etablering af en haveforening
- Krav om at foreningen betaler for forbrug af vand
- Overholdelse af Hillerød Kommunes retningslinjer for brug af sprøjtemidler
- Brugeraftalen kan opsiges ved salg af Bjerggaarden eller ved byudvikling
- Der gives dispensation til at brugerne har adgang til egen privat have
- Brugerne skal have folkeregister adresse i Hillerød Kommune
- Brugerne skal indgå i et fællesskab med de øvrige bruger på Bjerggaarden

Hillerød Kommune stiller krav om, at man ikke må have adgang til egen have, hvis man skal leje en nyttehave i Hillerød Kommune. Der er flere af de borgere, som har vist interesse for mininyttehaverne på Bjerggaarden, som har adgang til egen have. For at imødekomme de interesserede borgere og forhåbentligt tiltrække flere foreslår forvaltningen, at Hillerød Kommune dispenserer for kravet.

## **Retsgrundlag**

Ikke relevant for sagen.

## **Økonomi**

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

## **Bilag**

Bilag 1 - punkt på NMK 6. februar 2024

Bilag 2 - kortbilag

**Afbud**    Klaus Markussen

## **Punkt 4: Kommuneplan 2025 - udvalgte emner**

23/9174

### **Indstilling**

Direktionen indstiller at Natur, Miljø og Klimaudvalget udtaler sig i sagen.

Direktionen indstiller at Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget indstiller til økonomiudvalget, at godkende at:

1. Udkast til retningslinjer for mini- og mikromøller indarbejdes i kommuneplan 2025
2. Udkast til retningslinjer for jordhåndtering inden for lokalplanområder indarbejdes i kommuneplan 2025
3. Områder og retningslinjer for terrænregulering til rekreative formål indarbejdes i kommuneplan 2025
4. Alsønderup Sogns landsbyvision indarbejdes i Kommuneplan 2025, som beskrevet i sagsfremstillingen.
5. At potentielle vindmølleområder indgår som oplysning i redegørelsen, og at byrådet beslutter om der skal tilvejebringes et nyt plangrundlag i forbindelse med, at kommunen modtager anmodninger.

Direktionen indstiller at Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget indstiller til økonomiudvalget, at beslutte om der i forbindelse med indkaldelse af forslag til solenergianlæg også indkaldes forslag til vindmølleprojekter.

### **Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 11-06-2024**

Udvalget udtaler, at det er tilfreds med de foreslåede tiltag i kommuneplanen.

Udvalget beder forvaltningen præcisere retningslinjer for mini- og mikromøller vedr. indbliksgener til mini- og mikromøller fra boliger. Udvalget beder forvaltningen følge udviklingen ift. mini-møller.

Udvalget anbefaler økonomiudvalget, i lyset af udsendelsen "Den sorte svane", at få lavet en redegørelse for, i hvilket omfang Hillerød Kommune har benyttet sig af de i udsendelsen kritisable aktører i forbindelse med sager om bortskaffelse, opbevaring, flytning af jord og miljøfarligt affald. Det gælder både rådgivningsvirksomheder, entreprenører og prøvetagningseksperter.

Bilaget "Ang. cirkuspladsen i tulstrup - partsindlæg\_NMK\_udvalget" (dokument nr. :66189/24) blev sendt til udvalget forud for mødet. Bilaget er vedhæftet referatet.

Afbud: Klaus Markussen (V)

Stedfortræder: Morten Bille (V)

### **Beslutning i Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget den 13-06-2024**

Udvalget godkendte indstillingens punkt 2, 4 og 5.

Udvalget stemte om indstillingens punkt 1 med tilføjelse af, at forvaltningen præciserer retningslinjer for mini- og mikromøller vedr. indbliksgener til mini- og mikromøller fra boliger. Udvalget beder forvaltningen følge udviklingen ift. mini-møller:

6 stemte for: V, A, F, C, Æ

1 stemte imod: Ø

Indstillingens punkt 1 inkl. tilføjelse blev godkendt.

Udvalget stemte om indstillingens punkt 3:

6 stemte for: V, A, C, F, Ø

1 stemte imod: Æ

Indstillingens punkt 3 blev godkendt.

Udvalget besluttede også at indstille til økonomiudvalget, at det besluttes at indkalde forslag til vindmølle projekter samtidigt med indkaldelse af forslag til solenergianlæg.

Forvaltningen oplyser, at der i dagsordenspunktet står, at 6 møller producerer 100 GWh - der burde stå, at 6 møller producer ca. 55 GWh. Forvaltningen oplyser, at det er en gennemsnitsbetragtning, som afhænger af den konkrete mølle og dens konkrete placering.

Afbud: Thomas Brücker (A)

Stedfortræder: Louise Colding Sørensen (A)

## **Sagsfremstilling**

Byrådet behandlede i februar 2024 emner til kommuneplan 2025. Denne sag er en opfølgning på nogle af de emner som forvaltningen har arbejdet videre med og andre emner hvor forvaltningen ønsker økonomiudvalgets behandling inden de indarbejdes i kommuneplanforslaget. Økonomiudvalget bedes tage stilling til, hvordan emnerne indarbejdes i kommuneplan 2025.

### *Mini- og mikromøller*

Målet i Hillerød Kommunes klimaplan er, at kommunen som geografisk enhed skal være CO2 neutral inden 2050. Byrådet har samtidig besluttet at undersøge, om det er muligt at blive CO2 neutral i 2040. Det fremgår derfor af strategi for fysisk planlægning og klimahandleplanen, at der i kommuneplanen indarbejdes retningslinjer for etablering af små VE-anlæg på private ejendomme og tage, som fx mikromøller og små solcelleanlæg.

I februar 2024 behandlede byrådet emner til den kommende kommuneplan. I den forbindelse fremlagde forvaltningen forslag til indhold i retningslinjer for mini- og mikromøller. Arkitektur, byplan og Trafikudvalget besluttede, at behandle dette emne igen.

Formålet med det vedlagte udkast til retningslinjer (Bilag 1) er at medvirke til, at der kan opstilles mini- og mikromøller, samtidig med at der tages hensyn til naboer, arkitektur og kulturmiljøer. Det væsentligste hensyn er den visuelle påvirkning, der vil være ved opsætning af møller på hustage. De roterende vinger kan virke generende.

Firmaet Ea Energianalyse udarbejdede i 2009 en vurdering af potentiale og problematikker ved mini- og mikromøller i København (Bilag 2). Forvaltningen har bedt EA analyse om at se på de møller, der er på markedet i dag og deres potentiale (Bilag 3).

Ea Energianalyse konkluderer i de to rapporter:

- Støjgener har været et af hovedbidragene til klager og erstatningssager fra beboere i eller naboer til bygninger med minivindmøller.
- Nogle beboere vil finde vindmøllerne pæne og påskønne den miljømæssige symbolik de bibringer bybilledet, mens andre borgere vil finde dem forstyrrende eller skæmmende i bybilledet.
- Der skal i gennemsnit omkring 10 mini- og mikrovindmøller til for at opnå samme årlige elproduktion som fra et 8 kW tagplaceret husstandssolcelleanlæg på ca. 30 m<sup>2</sup>.
- Fra et samfundsøkonomisk synspunkt findes langt billigere alternativer til klimavenlig elproduktion.
- Produktionsprisen er højere end forbrugerprisen på el og eventuel opstilling af mini- og mikrovindmøller på bygninger og i byrummet skal gøres af andre årsager end rent økonomiske.

Idet mini- og mikromøller hverken fra et privat- eller samfundsøkonomisk perspektiv er en rentabel måde at producere vedvarende energi, vurderer forvaltningen, at andre hensyn, herunder nabohensyn, bør veje tungt.

På den baggrund foreslår forvaltningen, at det ikke skal være muligt at opstille mini- og mikromøller i boligområder. Det foreslås samtidig, at det skal være muligt at opstille disse møller i erhvervsområder og endelig i landzone, hvor der også kan opsættes husstandsmøller (vindmøller op til 25 meter).

### *Store vindmøller*

Målet i Hillerød Kommunes klimaplan er, at der produceres minimum 250 GWh el fra vedvarende energianlæg i 2030. I forlængelse heraf arbejdes med et kommuneplantillæg, der udpeger egnede områder til store solenergianlæg. Der er i denne sammenhæng stillet spørgsmål til potentialet for andre vedvarende energiformer og der er derfor foretaget en revurdering af, om der kan opsættes nye vindmøller.

Forvaltningen har fået udarbejdet en analyse af de planmæssige muligheder for lokalisering af vindmøller (Bilag 4). Ved opstilling af vindmøller er det primært afstandskrav, som er den begrænsende faktor. Det gælder både afstand til eksisterende boliger og krav til indbyrdes afstand mellem møllegrupper. Afstandskravene betyder, at der maksimalt vil kunne opstilles 5-7 møller med en højde på 125 meter fordelt på 4 lokaliteter. 6 møller producerer ca. 100 GWh. Der tages udgangspunkt i 125 meter møller, da det er de mindste møller, der produceres og sættes op i dag.

De 4 lokaliteter er udvalgt fordi de som de eneste opfylder kravene til afstand til boliger og krav til afstand mellem vindmøllegrupper. Bilag 6 viser potentiel placering af vindmøller hvor afstanden mellem møllegrupper er overholdt.

Flere områder er omfattet af værdifuldt kulturmiljø og bevaringsværdigt landskab, som er nationale interesser. Her kan der ikke planlægges for vindmøller medmindre kommunen kan redegøre over for staten, at placering af vindmøller ikke er i strid med udpegningsgrundlaget. Arealerne ved Borup og Harløse er dog helt eller delvist omfattet af den ene statslige energipark og de statslige interesser er dermed ikke afgørende for om der kan opsættes møller på disse lokationer, hvis byrådet fastholder at det skal være statslig energipark. Der kan ikke udpeges statslige energiparker for de andre potentielle lokationer, da det er en forudsætning, at der kan produceres mindst 100 MWh i en statslig energipark.

De 4 potentielle placeringer af vindmøller med en højde på 125 meter er:

1. 2-3 stk. 125 meter høje møller ved Strøllille. Opstilling forudsætter at det er foreneligt med landskabs- og kulturmiljøudpegningerne. Arealet ligger helt op ad kommunegrænsen til Halsnæs og Frederikssund og forudsætter en dialog med nabokommunerne.
2. 2 stk. møller ved Meløse. Det forudsætter at det landskabsmæssigt er foreneligt med de møller der er opstillet i rammeområde BO.T.2 ved Borup, skovrejsningsprojektet Æbelholt Skov samt udpegninger af værdifuldt landskab og kulturmiljø.
3. 1 stk. 125 meter høj vindmølle på Solrødgård og/eller 1 stk. 125 meter høj vindmølle vest for motorvejen. Begge steder er det en forudsætning at møllerne i rammeområde NH.FL.T.2 ved Nørre Herlev, Freerslev fjernes.
4. 2 stk. 125 meter høje møller ved Freerslev eller 1 stk. 125 meter høj vindmølle syd for Harløse, eller 1 stk. 125 meter høj vindmølle nord for Borup. Det er en forudsætning for opstilling af møllerne at møllerne, der er opstillet i rammeområde BO.T.2 ved Borup, fjernes. Der kan kun opstilles møller på denne lokalitet, hvis der ikke stilles møller op ved Meløse. Arealet syd for Harløse er udpeget til værdifuldt kulturmiljø og landskab. Arealet nord for Borup er delvist omfattet af samme udpegninger.

Se yderligere beskrivelser og kort i bilag 5.

Vindmøller vil have en væsentlig indflydelse på oplevelsen af landskabet og vil påvirke mange boliger, da de kan ses fra stor afstand. Det er illustreret på bilag 7, som viser, at man kan se vindmøllerne i en meget stor del af kommunen, hvis der opsættes 5-7 møller i område 1-3. For hver af de fire lokationer er der udarbejdet et kort, som viser, hvor i kommunen de enkelte vindmøller er synlige.

Samlet set kræver opstilling af vindmøller på de ovennævnte lokaliteter, at der enten fjernes eksisterende møller eller der kan redgøres for at opstilling af møllerne ikke vil påvirke de statslige interesser – og at staten godkender dette. Påvirkningen af kulturmiljø og landskab vil være afhængig af et konkret projekt, herunder den præcise placering af møller, højden mm. Forvaltningen anbefaler derfor, at der ikke indarbejdes retningslinjer for potentielle vindmølleområder i kommuneplan 2025, men afventer et eventuelt projekt, hvor der kan redegøres for den faktisk påvirkning af landskabs- og kulturmiljøinteresser. Oplysninger om kortlægningen og potentielle vindmølleområder foreslås indarbejdet i redegørelsen, hvor oplysninger vil være tilgængelige for eventuelle projektudviklere.

Hvis byrådet ønsker at fremme vindmøller, kan aktører gøres opmærksom på dette i forbindelse med, at der indkaldes bud på solenergianlæg efter vedtagelse af kommuneplantillæg om solceller. Hvis kommunen modtager vindmølleprojekter, har byrådet efterfølgende mulighed for at behandle og tilvejebringe det nødvendige plangrundlag. På denne måde vil byrådet kunne forholde sig samtidig til solcelle og vindmølleprojekter og beslutte, hvilke der skal udarbejdes plangrundlag for.

Da kommuneplantillægget for solceller blev sendt i høring gjorde forvaltningen brancheforeningen m.fl. opmærksom på, at kommunen indkalder forslag til projekter i efteråret. Hvis økonomiudvalget beslutter, at der også skal indkaldes vindmølleprojektforslag, påtænker forvaltningen at forberede brancheforeningen på tilsvarende vis.

I februar 2024 behandlede byrådet emner til den kommende kommuneplan. I den forbindelse besluttede byrådet, at forvaltningen skal arbejde videre med at finde arealer, hvor man kan benytte en del af den overskudsjord, der kommer fra bygge- og anlægs projekter i kommunen. Herudover har forvaltningen arbejdet med at udarbejde retningslinjer, der har til formål at reducere overskudsjord fra bygge- og anlægsprojekter, ved at der på et tidligt tidspunkt i projektplanlægningen sættes krav til, hvordan jordarbejde og byggeri skal tilpasses de lokale forhold for at undgå eller mindske opgravning og flytning af jord. Forvaltningen foreslår således, at Hillerød Kommunes overordnede mål for jordhåndtering prioriteres på følgende måde:

1. Reducér udgravning under byggeprojekter
2. Stræb efter jordbalance i projekter
3. Maksimer genbrug af jord på stedet
4. Udpege egnede arealer til områder til rekreativ terrænregulering, der kan bl.a. kan modtage rent jord fra bygge- og anlægsprojekter.

Formålet med retningslinjerne og udpegningen af arealer er således at reducere den bekostelige og miljøbelastende transport af jord, og samtidig at reducere brugen af jomfruelige materialer til indbygning under eksempelvis parkeringspladser og færdselsarealer, ved at betragte overskudsjord som en ressource i stedet for affald. Retningslinjerne kan ses på bilag 8 ”Retningslinjer for jordhåndtering”.

#### *Udpegnings af egnede arealer til områder til terrænregulering til rekreative formål*

Hvis byrådet beslutter at arbejde videre med en udpegnings af arealer, hvor man kan lokalplanlægge for rekreative områder, så er der flere følgevirkninger, der skal overvejes. Læs om disse i bilag 9 ”Udfordringerne ved terrænregulering til rekreative formål”. Det må bl.a. forventes, at der skal afsættes ressourcer til en jordkoordinator og sandsynligvis også til opkøb af egnede arealer, hvis ikke private investorer kan se en forretning i at udvikle et rekreativt område med offentlig adgang.

Forvaltningen har screenet kommunen for egnede områder til etablering af rekreative områder via terrænregulering. Der er flere egnede områder, som kan ses på bilag 10 ”Områder til rekreativ terrænregulering”. Der er ved udpegnings af områderne taget hensyn til kommuneplanens øvrige retningslinjer, og der skal ved planlægningen tages hensyn til kommuneplanens øvrige bindinger for områderne såsom naturbeskyttelse, fredninger, bevaringshensyn mv., samt til de boliger, der ligger inden for områderne. Alle de udpegede områder ligger inden for områder, der er udpeget som ”Områder med Særlige Drikkevandsinteresser” (OSD), og de kan derfor kun udlægges til genanvendelse af ren jord. En rekreativ anvendelse kan dog være med til at sikre drikkevandet, og det kan evt. kobles med skovrejsning på arealerne.

Områderne er udpeget efter kommuneplanens retningslinjer for friluftsanlæg. Herudover er der som hovedregel kun udpeget områder, der i Hillerød Kommunes landskabskarakteranalyser er kategoriseret som enten karaktersvagt eller som kontrasterende (fremstår anderledes en omgivende landskab). På den måde kan de rekreative anlæg ikke anlægges i karakteristiske eller i særligt karakteristiske områder, og de vil således ikke skade oplevelsen af disse områder. Et enkelt mindre areal ved Skævinge falder uden for disse udpegninger, men det er vurderet, at et projekt i dette område ikke vil gå ud over oplevelsen af det karakteristiske landskab, som det er en del af. Dette skyldes, at det er ”klemte inde” mellem to udpegninger til henholdsvis et karaktersvagt og et kontrasterende landskab.

Områder for terrænregulering til rekreative formål skal placeres i tilknytning til byer, så de vil blive brugt. Derfor er alle de udpegede områder placeret, så de er inden for cykelafstand af en eller flere af kommunens byer. Alle de udpegede områder er desuden placeret ved større veje, således at transport af jorden ikke belaster de mindre veje i kommunen, og så det trafiksikkerhedsmæssigt er muligt at fragte jorden til områderne.

Der er kun en meget lille andel kommunalt ejet jord i udpegningerne, som det ses på område 10 ved Skævinge. Så enten skal områderne anlægges og ejes af private, eller også skal Hillerød Kommune opkøbe arealer til formålet, hvis Hillerød Kommune selv ønsker at eje arealerne. I begge tilfælde er det foreslået at kommuneplanen optager en retningslinje om, at det er et krav til planlægningen for disse rekreative områder, at de bliver offentligt tilgængelige efter de er færdiganlagt. Som det ses på udpegningen vil projekterne godt kunne kombineres med en støjdæmpende funktion ud mod Hillerød motorvejens forlængelse og Isterødvejen.

I planloven er der lokalplanpligt for større bygge- og anlægsprojekter, der giver væsentlige ændringer, hvilket et område med terrænregulering til rekreative formål vil være. Der skal ved hvert projekt derfor udarbejdes en landskabsplan, der regulerer hvordan overskudsjorden skal modelleres. På baggrund af landskabsplanerne skal der udarbejdes en lokalplan med tilhørende miljøvurdering, der skal sikre, at overskudsjorden er tilpasset det omkringliggende landskab og evt. bymiljø, og at det kan tilføre nye værdier og rekreative kvaliteter til kommunens borgere.

Genanvendelse af ren jord, kræver tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven (miljøgodkendelse) og tilladelse efter miljøvurderingsloven. Deponering af ren jord kræver også tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven (miljøgodkendelse) og tilladelse efter miljøvurderingsloven. Etablering af et jordhotel (midlertidig jorddepot) kræver tilladelser efter miljøbeskyttelsesloven (miljøgodkendelse) og tilladelse efter miljøvurderingsloven.

Hvis denne udpegning indarbejdes i kommuneplanen foreslår forvaltningen, at der sker en særskilt underretning af lodsejerne i for områderne.

#### *Landsbyvision – Alsønderup Sogn*

Byrådet efterspurgte i efteråret 2022 nye landsbyvisioner til indarbejdelse i kommuneplanen. Alsønderup Sogns landsbyvision er vedhæftet som bilag 11. Ud over Alsønderup Sogns landsbyvision har kommunen også modtaget Brødskov Lokalråds landsbyvision, som byrådet behandlede i februar.

Lokalrådet præsenterer landsbyvisionen inden Arkitektur, Byplan og Trafikudvalgets behandling.

Der har været dialog med flere lokalråd, men der er på nuværende tidspunkt ikke modtaget flere landsbyvisioner. De eksisterende landsbyvisioner fra 2013 blev på daværende tidspunkt indarbejdet i kommuneplanen.

På baggrund af Brødskovs landsbyvision besluttede byrådet, at emnet rekreative stier skal revideres i den kommende kommuneplan. Alsønderup lokalråd har ligeledes ønsker til nye rekreative stier. Rekreative stier på private arealer kræver dialog med lodsejere. Forvaltningen anbefaler at denne dialog sker lokalt og der ikke i kommuneplanen udpeges forslag til nye stistrækninger på baggrund af landsbyvisionerne. Hvis der opnås enighed lokalt kan det ved senere revisioner indarbejdes i kommuneplanen.

Lokalrådet ønsker, at der er mulighed for at udvikle området med den gamle købmandsbutik i Alsønderup og den dertilhørende parkeringsplads til boliger og/eller et samlingssted for byen. Grunden med den gamle købmandsbutik er i den eksisterende kommuneplan udlagt til rækkehuse. Forvaltningen foreslår, at der til anvendelsesbestemmelserne tilføjes offentlige formål, butikker mm, der gør det muligt at have et fælleshus for en kommende bebyggelse. Om et eventuelt fælleshus skal have en funktion for resten af byen afgøres mellem ejer og lokale kræfter.

Lokalrådet ønsker cykelstier fra Tulstrup og Alsønderup til Nejede og Bendstrup samt ændrede hastigheder på nogle lokalveje. Disse forslag videregives til arbejdet med hastighedsplanen.

Lokalrådet ønsker, at bevare de to bynære rekreative områder ved Baunetgården i Alsønderup og ”Hundelufterbakken” nord for Tulstrup. Hundelufterbakken er privat ejet og forvaltningen, foreslår ikke at området i kommuneplanen reserveres til rekreative formål. Området ved Baunetgården er kommunalt ejet og foreslås udpeget til ”Bynært rekreativt område”, hvor der kun må opføres anlæg til rekreative formål. (Se bilag 12: Bynært rekreativt område - Alsønderup). Arealet benyttes primært af skolen og den østlige del er beskyttet natur. Eventuelle anlæg i den beskyttede natur vil kræve dispensation fra naturbeskyttelsesloven.

Forvaltningen foreslår, at lokalrådets vision vedlægges kommuneplanen og der i afsnittet byroller er et kort resumé af landsbyvisionen med henvisning til relevante afsnit andre steder i kommuneplanen.

## **Retsgrundlag**

Planlovens §11, vindmøllebekendtgørelsen, miljøbeskyttelsesloven og miljøvurderingsloven.

## **Økonomi**

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

## **Bilag**

Bilag 1 - Retningslinjer mini- og mikromøller

Bilag 2 - AE Minimoeller\_kbh\_2009

Bilag 3 - Hillerød Kommune - Minivindmøller - FINAL.pdf

Bilag 4: Notat vedr. solceller og vindmøller i Hillerød Kommune

Bilag 5 - Potentielle vindmøllelokationer

Bilag 6: Lokationer og afstandskrav

Bilag 7 - Vindmøller - synlighedsanalyse

Bilag 8 - Nye retningslinjer for jordhåndtering og terrænregulering

Bilag 9 - Udfordringerne ved terrænregulering til rekreative formål

Bilag 10 - områdeudpegninger til rekreativ terrænregulering

Bilag 11 - Alsønderup Sogns Landsbyvision 2023-2030\_v2.0

Bilag 12 - Bynært rekreativt område - Alsønderup

Ang. cirkuspladsen i tulstrup - partsindlæg\_NMK\_udvalget

**Afbud** Klaus Markussen



## Punkt 5: Region Hovedstadens Råstofplan 2025 - idéer og forslag

24/5708

### Indstilling

Direktionen indstiller, at Natur, Miljø og Klimaudvalget udtaler sig om det vedlagte høringssvar til idéer og forslag til Region Hovedstadens Råstofplan 2025.

Direktionen indstiller, at Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget indstiller til økonomiudvalget at godkende det vedlagte høringssvar til idéer og forslag til Region Hovedstadens Råstofplan 2025.

### Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 11-06-2024

Udvalget synes, at det er et godt og tilfredsstillende høringssvar.

Afbud: Klaus Markussen (V)

Stedfortræder: Morten Bille (V)

### Beslutning i Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget den 13-06-2024

Udvalget godkendte indstillingen.

Afbud: Thomas Brücker (A)

Stedfortræder: Louise Colding Sørensen (A)

### Sagsfremstilling

Regionen indkalder idéer og forslag til den kommende råstofplan, og udvalget bedes tage stilling til det vedlagte udkast til høringssvar. Der var høringsfrist den 21. maj 2024. Høringssvaret er derfor allerede sendt til Region Hovedstaden, men med forbehold for senere politisk behandling.

Råstofloven bestemmer, at regionerne hvert fjerde år skal gennemgå og vurdere om der er behov for en ny råstofplan. Planen skal bygge på en kortlægning og gælder i 12 år. Kommunerne er bundet af råstofplanen i deres planlægning og administration.

Regionen har fået ophævet de sidste par råstofplaner af klagensævnene. Senest har Miljø- og Fødevareklagenævnet den 20. december 2023 ophævet Råstofplan 2016/2020 og hjemvist den til fornyet behandling. Det er derfor juridisk set ændringen af Råstofplan 2012, som Regionen indkalder idéer og forslag til.

Høringsmaterialet kan ses på nedenstående link. Linket kan kopieres ind i browseren.

<https://rh.viewer.dkplan.niras.dk/plan/23#/4533>

Høringsmaterialet fra Regionen har følgende emner:

- Kortlægningsstrategi

- Samspil med andre arealinteresser
- Genanvendelse og cirkulær økonomi
- Fælles råstofstrategi
- Ændringer af graveområder

Høringsmaterialet kan ses i vedlagte bilag.

I materialet lægger Regionen op til, at der udvikles en national råstofstrategi i samarbejde mellem regionerne. På den måde kan man vurdere og planlægge råstofforsyningen for landet som helhed. Det kan især være en fordel for Region Hovedstaden, der importerer en stor del af de råstoffer, der bliver forbrugt.

For at undgå for mange råstofgrave og sikre forsyningen mange år frem ønsker Regionen at have fokus på brug af sekundære råstoffer som overskudsjord og genbrugsbeton.

Regionen ønsker større fokus på de omkringboende og foreslår lovændringer der muliggør en kompensationsordning for de omkringboende og lokalområdet. Regionen vil desuden arbejde med efterbehandlingsplaner for de udtjente graveområder. Målet er at de udtjente grave i højere grad får værdi for både mennesker og natur.

Disse ovenstående punkter bakkes der op om i høringssvaret.

Region Hovedstaden har mundtligt oplyst, at de forventer, at de områder der er udpeget til råstofgravning i Råstofplan 2016/2020 i Hillerød Kommune også udpeges til råstofgravning i råstofplan 2025. Der kan dog ske ændringer i forbindelse med - eller efter høringen. Hillerød Kommune indsendte høringssvar til Råstofplan 2016/2020, hvor det fremgik at byrådet ikke ønsker et nyt graveområde ved Skævinge eller et såkaldt interesseområde ved Lystrup. (Se udpegninger i råstofplanerne i bilag 1).

I det nye høringssvar henvises til høringssvaret til råstofplan 2016/2020 og det gentages at byrådet ikke ønsker disse to områder udlagt i den nye råstofplan.

Natur, Miljø og Klimaudvalget behandler i juni 2024 en sag om evt. fredning af området ved Strø Bjerger. Baggrunden er at Regionen for ca. 2 år siden har foretaget prøveboringer i området for at undersøge råstoftilgængelighed/kvalitet. Regionen har oplyst at de på grund af de landskabelige og geologiske interesser har valgt ikke at indarbejde området i råstofplanen. Derudover er de opmærksomme på at Danmarks Naturfredningsforening er ved at rejse en fredningssag. I høringssvaret gøres opmærksom på, at Hillerød Kommune ikke ønsker området ved Strø Bjerger udnyttet til råstofgravning og er i dialog med Danmarks Naturfredningsforening om at rejse fredningssagen.

Høringssvaret til Råstofplan 2016/2020 sendes sammen med det nye høringssvar.

## **Retsgrundlag**

Lov om råstoffer.

## **Økonomi**

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

## **Bilag**

Høringssvar - Idéer og forslag til Råstofplan 2025

Høringssvar Råstofplan 2016/2020

Bilag 1 - Udpegninger i Råstofplan 2012 og 2016/2020

Indkaldelse af ideer og forslag - Råstofplan 2025

**Afbud**    Klaus Markussen

## **Punkt 6: Ny planlov - ændrede muligheder for planlægning af bynatur - supplerende sagsfremstilling**

24/2361

### **Indstilling til møde i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 11-06-2024**

Direktionen indstiller til Natur, Miljø og Klimaudvalget at genoptage orienteringssagen "Ny planlov - ændrede muligheder for planlægning af bynatur", at tage følgende supplerende dagsorden til orientering samt at besvare brev fra Danmarks Naturfredningsforening (se bilag: "Brev til Hillerød om bynatur og planlov").

### **Supplerende sagsfremstilling efter møde i Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget den 02-05-2024**

Orienteringssagen "Ny planlov - ændrede muligheder for planlægning af bynatur" var på dagsordenen i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 2. april 2024 og på dagsordenen i Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget den 2. maj 2024, hvor det blev besluttet, at sagen genoptages i Natur, Miljø og Klimaudvalget: *"Udvalget har noteret sig, at formanden for Natur, Miljø og Klimaudvalget ønsker sagen genoptaget i Natur, Miljø og Klimudvalget. Udvalget beder forvaltningen sørge for dette."*

Med baggrund i orienteringssagen, "Ny planlov - ændrede muligheder for planlægning af bynatur", har Danmarks Naturfredningsforening, siden sagen blev behandlet i Natur, Miljø og Klima, sendt et brev til Hillerød Kommune (att. Borgmester Kirsten Jensen, Natur, Miljø og Klimaudvalget og Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget) (se bilag: "Brev til Hillerød om bynatur og planlov"). Brevet indeholder bemærkninger til bilaget "Udkast til retningslinjer for bynatur i Kommuneplan 2025", som var vedlagt orienteringssagen. Forvaltningen har udarbejdet et udkast til et svar på brevet (se bilag: "Udkast Svar til DN's brev om retningslinjer"). Den vigtigste pointe i svaret på brevet er, at bilaget "Udkast til retningslinjer for bynatur i Kommuneplan 2025" er forvaltningens daværende udkast, at retningslinjerne fortsat er under udarbejdelse, forventes politisk behandlet med Kommuneplan 2025 i august og vil blive sendt i høring.

### **Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 11-06-2024**

Udvalget tog orienteringen og den supplerende dagsorden til efterretning. Udvalget noterer, at det er tilfreds med forvaltningens svar til Danmarks Naturfredningsforening.

Afbud: Klaus Markussen (V)

Stedfortræder: Morten Bille (V)

### **Indstilling**

Direktionen indstiller til Natur, Miljø og Klimaudvalget og Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget at tage følgende orientering omkring planlovens nye muligheder for at skabe mere bynatur til efterretning.

### **Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 02-04-2024**

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

### **Beslutning i Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget den 04-04-2024**

Udvalget udsatte sagen.

### **Beslutning i Arkitektur, Byplan og Trafikudvalget den 02-05-2024**

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Udvalget har noteret sig, at formanden for Natur, Miljø og Klimaudvalget ønsker sagen genoptaget i Natur, Miljø og Klimaudvalget. Udvalget beder forvaltningen sørge for dette.

## Sagsfremstilling

Den 4. oktober 2023 vedtog byrådet budget 2024-2027. I budgetaftalens punkt 23 står der om Bynatur, at *"Vi ønsker at fremme biologisk mangfoldighed også gennem lokalplaner. Vi forventer, at planloven ændres fra januar 2024, så det bliver en mulighed. Vi fortsætter med at anvende biofaktoropgørelser i lokalplanlægningen, da det hjælper med at vurdere om lokalplanen giver et område mere natur. Vi vil arbejde med grønne korridorer i Hillerød by med udgangspunkt i de grønne kiler."*

På baggrund af denne beslutning, fremlægger forvaltningen denne orienteringssag om, hvordan planlovens nye muligheder kan udnyttes til at skabe mere bynatur.

Først en beskrivelse af hvordan vi forstår og bruger begreberne som nævnes i budgetaftalen; bynatur, biologisk mangfoldighed, biofaktor og natur. I Hillerød Kommunes "Strategi for mere bynatur" defineres *"bynatur"* som *"plante-, svampe-, og dyresamfund med deres levesteder, inden for byens grænse"*. "Biologisk mangfoldighed", svarende til "biodiversitet", er variationen indenfor og imellem arterne, såvel som det er variationen af økosystemerne. "Biofaktor" er et beregningsværktøj, som giver et område en samlet score for dets mængde af grønt/beplantet areal. "Natur" forstås vidt forskelligt og rummer alt det, vi (mennesket/den brede befolkning) opfatter som natur.

Det er således den biologiske mangfoldighed byrådet ønsker at fremme. Den er i tilbagegang og omend det er begrænset, hvor rig mangfoldighed bynaturen kan opnå. Byerne er kun en lille del af vores areal (se bilag: "Biodiversitet på forskellige arealer") og biologisk mangfoldighed kræver de store sammenhængende naturarealer, som findes uden for byerne. Derfor er det vigtigt at gøre det klart, at det ikke er planlægning for bynatur igennem lokalplaner, der har størst potentiale for fremme af biologisk mangfoldighed. Bynaturen kan således ikke stå alene i fortællingen om Hillerød Kommunes fremme af biologisk mangfoldighed. Trods det giver det stadig rigtig god mening at planlægge for mere bynatur. Bynatur bidrager nemlig med økosystemtjenester, dvs. de tjenester som økosystemerne giver til os mennesker og vores velbefindende; det kan være alt fra levering af fødevarer til regulering af klima og kulturelle/rekreative tjenester. Bynatur giver bedre klima i byerne, sundere byrum, smukke byrum og så bringer bynatur os tættere på at forstå og passe på naturen.

Den 19. december 2023 vedtog folketinget ændringer af planloven, som trådte i kraft den. 1. januar 2024. En række af ændringerne giver nye muligheder for mere og bedre bynatur igennem lokalplanlægning. Den første ændring er i planlovens § 11b, stk 1. Her tilføjes det, at der i kommuneplanens rammer for indholdet af lokalplaner kan fastsættes en "procentdel med grønne arealer". Der gives altså mulighed for at sætte en minimumsprocent for grønne arealer i rammeområderne til efterfølgende brug for lokalplanlægning, hvilket kan sikre ensartede krav og skabe mere forudsigelighed for borgere og bygherre.

Derudover er der sket ændringer i planlovens lokalplankatalog, altså §15 stk. 2 om, hvilke emner der må optages bestemmelser om i en lokalplan. I § 15 stk. 2 nr. 10 tilføjes "naturforhold" som hørende under "ubebyggede arealer", hvorom der kan optages bestemmelser om udformning, anvendelse og vedligeholdelse. I § 15 stk. 2 nr. 12 om tilvejebringelse af fællesanlæg som betingelse for ibrugtagning præciseres det, at "fælles anlæg" også kan være "grønne arealer". De to ændringer i lokalplankataloget giver mulighed for, i kommende lokalplaner, at stille krav til kvaliteten af bynatur. Det giver også mulighed for at sætte krav til beplantningens vækstbetingelser, både under og over jorden, og at ibrugtagning af bebyggelse er betinget af, at der forinden er etableret de grønne arealer som lokalplanen bestemmer.

Det blev besluttet på byrådsmødet d. 28 feb. 2024, om Kommuneplan 2025, at der indarbejdes nye retningslinjer for bynatur i den kommende kommuneplan. Forvaltningen har udarbejdet forslag til nye retningslinjer for bynatur med udgangspunkt i "Strategi for mere bynatur" samt planlovens nye muligheder (se bilag: "Udkast til retningslinjer for bynatur i Kommuneplan 2025").

Forvaltningen forslår, at vi fortsætter med at anvende biofaktoropgørelser i forbindelse med lokalplanlægning, som et værktøj til at kvantificere bynaturen, men at der fastsættes en minimums biofaktor for det færdige projekt. Forvaltningen forslår, at den fastsættes i forbindelse med startrededegørelsen og konkret for det enkelte projekt på baggrund af eksisterende beplantning, byggeriets type, bebyggelsesprocent, eksisterende biofaktor mm. At bruge biofaktoren i lokalplanlægning kan hjælpe med at vurdere om et område får mere natur i form af mere grønt/beplantet areal. Biofaktoren fortæller ikke noget om kvaliteten af det grønne eller hvor biologisk mangfoldig området er. Derfor skal en række øvrige retningslinjer sikre kvaliteten af ny bynatur og hensyntagen til eksisterende bynatur og dens eventuelle biologiske mangfoldighed. Forvaltningen foreslår retningslinjer omhandlende følgende temaer:

- Lokalplaner skal indeholde bestemmelser, der har til formål at bynaturen skal være af en kvalitet så den biologiske mangfoldighed fremmes.
- Minimumskrav for biofaktor skal præciseres for det enkelte konkrete projekt og tage hensyn til eksisterende beplantning.
- Levebetingelser for ny beplantning skal sikres og beplantning skal som udgangspunkt, være hjemmehørende arter.
- Fokus på at beskytte eksisterende træer og alternativt erstatte med nye.
- Ny beplantning planlægges i forlængelse af eksisterende grønne struktur i og uden for byen for at forbedre vilkårene for spredning.
- Bynaturen, eksisterende som ny, skal skabe smukke rum og rumlige oplevelser i byen.

Forvaltningen anbefaler ikke at gøre brug af den nye planlovs mulighed for at tilføje en begrønningsprocent i kommuneplanrammer. Det kræver et stort forudgående arbejde med at analysere hvert enkelt område både ud fra arkitektonisk og biologisk perspektiv for at vurdere, hvad et givent områdets begrønningsprocent bør være. Dette kan foretages i lokalplanprocessen, hvor der arbejdes med et konkret projekt.

Ud over de muligheder den nye planlov giver, er der en række andre muligheder for fremme af biologisk mangfoldighed igennem planlægningen. For eksempel at udpege og beskytte eksisterende store solitære træer med en bevarende lokalplan, friholde grønne områder for ny bebyggelse og udlægge arealer til ny natur i lokalplan og kommuneplan på samme vis som eks. areal til bebyggelse/byudvikling.

## **Retsgrundlag**

Planloven §11 og §15.

## **Økonomi**

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

## **Bilag**

Biodiversitet på forskellige areal\_figur\_CONCITO

Udkast til retningslinjer for bynatur i Kommuneplan 2025

Brev til Hillerød om bynatur og planlov fra Danmarks Naturfredningsforening Hillerød

Udkast\_Svar til DN's brev om retningslinjer

**Afbud** Klaus Markussen

## Punkt 7: Oversvømmelse fra søer og vandløb - handlemuligheder

24/4897

### Indstilling

Direktionen indstiller til Natur, Miljø og Klimaudvalget at tage orienteringen til efterretning.

### Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 11-06-2024

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Afbud: Klaus Markussen (V)

Stedfortræder: Morten Bille (V)

### Sagsfremstilling

Sagen forelægges Natur, Miljø og Klimaudvalget til orientering på foranledning af spørgsmål fra udvalget om kommunens handlemuligheder ifm. øgede vandmængder i Esrum Sø, Arresø, Havelse- og Pøle Å-systemerne affødt af øget nedbør. Forvaltningen præsenterer oplæg på mødet.

#### *Baggrund*

De rekordstore nedbørsmængder i 2. halvår 2023 og 1. kvartal 2024, har betydet, at vandet har stået højt i både søer og vandløb. Dette har affødt et ønske om afdækning af handlemuligheder ifht. at reducere risikoen for oversvømmelser fremadrettet. Ligeledes har udvalget ønsket en gennemgang af ændrede nedbørsmønstre som følge af klimaforandringer og konsekvensen af disse.

Der har ikke været nogen henvendelser om, at bygninger har været truede af den høje vandstand i Arresø på Hillerød Kommunes del af Arresøes bredzone i vinter/forår 23/24. Det fremgår også af vedlagte oversvømmelseskort (bilag 1), at ingen bygninger er truede af høj vandstand i Arresø, men at der kan være udfordringer med vand i lavninger på terræn.

Ved Esrum Sø ligger ca. 100 ejendomme i samme kote som Esrum Sø i den sydøstlige del af Nødebo. Området er beskyttet af et dige, og der er et pumpelag. Der har i vinter, stået vand i nogle haver, men ingen bygninger har været truede. Ved høj vandstand i Esrum Sø kan der potentielt være udfordringer her - se oversvømmelseskort (bilag 2).

Langs med vandløbene i Hillerød Kommune, har der været stedvise oversvømmelser på natur- og landbrugsarealer, men ingen bygninger har efter forvaltningens vidende været truede af vandet.

Det vurderes på den baggrund, at risikoen for skade på boliger eller andre bygninger i Hillerød Kommune er lav ved høj vandstand i søer og vandløb.

Både Arresø og Esrum Sø er udpegede som Natura 2000 områder jf. EU's habitatdirektiv og habitatbekendtgørelsen. Sænkning af vandstanden vil være i strid med udpegningsgrundlaget, hvor vandstanden skal sikre naturtyper og levesteders opretholdelse for arter på udpegningsgrundlaget. Eventuel fravigelse fra udpegningerne forudsætter væsentlig samfundsmæssig interesse. I EU-retten vurderes private ejendomme ikke at være af væsentlig samfundsmæssig interesse. For Arresø gælder det derfor, at det af naturhensyn ikke er juridisk muligt at ændre flodemålet til en lavere kote.

I bredzonen omkring Esrum Sø findes våde og tidvis våde naturtyper, der er en del af udpegningsgrundlaget, og som er afhængige af den nuværende kote i søen. En reduktion af flodemålet vil negativt påvirke disse naturtyper. Det er derfor heller ikke juridisk muligt, at reducere flodemålet her.

## Arresø og Esrum Sø

For begge søer gælder, at der kun er et afløb fra dem hver især. Fra Arresø via Arresø Kanal gennem Frederiksværk by til Roskilde Fjord og fra Esrum Sø via Esrum Kanal/Esrum Å mod nord til Kattegat. Arresø Kanal er beliggende i Halsnæs Kommune, mens Esrum Kanal/Esrum Å er beliggende i Gribskov Kommune. Begge afløb er fredede og beskyttede fortidsminder, der juridisk administreres af Slots og Kulturstyrelsen (SK).

For Arresø Kanal gælder det, at dimensioneringen er utilstrækkelig ifht. at kunne regulere vandstanden i Arresø præventivt i takt med nedbørsprognoserne. Afløbskapaciteten fra Arresø gennem Arresø Kanal er ca. 4000 l/s, hvilket betyder, at vandstanden i Arresø kan sænkes med ca. 0,4 mm/døgn. På trods af, at der har været maksimalt afløb gennem Arresø Kanal fra oktober 2023 – april 2024, begyndte vandstanden først at falde i Arresø primo april.

For Esrum kanal gælder det, at konstruktionen pga. sin alder på 400 år ikke er robust nok, til at modstå højt vandpres, hvorfor Naturstyrelsen ved høj vandstand i Esrum Sø reducerer afløbet fra Esrum Sø for at forhindre skader på Esrum Kanal. Ved maksimalt afløb fra Esrum Sø kan vandstanden sænkes med ca. 0,6 mm/døgn. Begge søer er ejet af Naturstyrelsen.

Af naturhensyn funderet i Natura 2000 udpegningsgrundlaget og den relaterede lovgivning, kan en ændring af flodemålet kun ske, hvis det har væsentlig samfundsmæssig interesse. Jf. afgørelser i EU-retssystemet, er væsentlig samfundsmæssig interesse fx kritisk infrastruktur som hospitaler, hovedveje ol. Enkelte private ejendomme betragtes ikke som kritisk infrastruktur. Det er derfor ikke muligt at ændre flodemålet, og pga. søernes størrelse og vandvolumen ikke aktuelt muligt at regulere vandstanden præventivt. Det efterlader tre mulige alternative løsninger:

1. At øge afløbskapaciteten for søerne. Så vandstanden hurtigere kan reguleres i forbindelse med kraftig eller langvarig nedbør. Det kan være udvidelse af de eksisterende afløb, hhv. Arresø Kanal og Esrum Kanal/Esrum Å eller etablering af nye afløb.
2. Forsinkelse af tilløb til søerne via regulering af å-systemerne fx: ændring af vandløbenes skikkelse; uddybning, dobbeltprofil, engsøer, udtagning af lavbundsgrunde, genslyngning af vandløb.
3. Afværgeforanstaltninger som fx: Forhøjelse/udbygning af diger, øget pumpekapacitet, udlægning af water tubes og sandsække ved kraftig eller langvarig nedbør.

1: Udvidelse af de eksisterende afløb er ikke en mulighed, Hillerød Kommune kan realisere alene. Hvis det skal ske, skal det være gennem et samarbejde med de øvrige bredkommuner, primært Halsnæs og Gribskov kommuner, der lægger jord til kanalerne, samt NST og SK som ejere af hhv. søer og anlæg, samt øvrige lodsejere på de evt. berørte arealer.

Såfremt der kan opnås myndighedsgodkendelse til sådanne projekter, vil det være meget omkostningstunge projekter, der i udgangspunktet skal finansieres efter nytteprincippet. Det betyder, at de berørte lodsejere vil skulle afholde udgiften, fordelt efter vandløbsmyndighedens skøn af nytteværdien for den enkelte ejendom. Alternativt kan vandløbsmyndigheden helt eller delvist afholde udgiften for reguleringen.

2: Både Havelse Å og Pøle Å systemerne er målsatte til god økologisk tilstand i vandområdeplan 3 – 2021 – 2027(VMP 3), hvilket Hillerød Kommune er forpligtet til at arbejde målrettet for. En regulering af å-systemerne i form af en udvidelse af å-løbene, enten uddybning eller dobbeltprofilering, forudsætter, at der ikke ændres på det regulativfastsatte sommermiddel vandspejl. Ved uddybning skal der altså tilføres mere vand til å-systemerne. Dette for at undgå negativ påvirkning af de naturmæssige værdier, og mulighed for målopfyldelse af VMP 3 i 2027.

De berørte lodsejere vil skulle afholde udgiften for både planlægning og udførelse, fordelt efter vandløbsmyndighedens skøn af nytteværdien for den enkelte ejendom. Alternativt kan vandløbsmyndigheden helt eller delvist afholde udgiften for reguleringen.

Tre steder på Pøle Å, er der etableret engsøer; Strødam Engsø, Solbjerg Engsø og Alsønderup Engsø. Ud over kapaciteten til tilbageholdelse af vand, har engsøer den fordel, at de reducerer næringsstoffilførslen, kvælstof og fosfor, til recipienterne Roskilde Fjord og Arresø. Potentialet for etablering af flere engsøer langs med Pøle Å, er stærkt begrænset



af geografiske årsager. Mens det vil være muligt langs med Havelse Å. Det forudsætter dog relativt store lavtliggende arealer, lodsejervillighed og muligvis ekspropriation.

En mere farbar vej er udtagning af lavbundsjorder, hvilket også er et tema i Hillerød Kommunes klimahandleplan. Byrådet har afsat midler til en dedikeret medarbejder til dette arbejde, og der findes flere tilskudsordninger for projekter til udtagning af lavbundsjorder. Udtagning af større sammenhængende lavbundsarealer, giver mulighed for genslyngning af tidligere omlagte og udrettede vandløbsstrækninger. At vandløbene løber i deres naturlige leje, har flere fordele:

- Vandet tilbageholdes
- Næringsstoffer tilbageholdes
- Positiv natureffekt i forhold til biodiversitet
- Vandet oversvømmer ikke ådalenes tilstødende arealer fx landbrugsjord

3: Man kan øge beredskabets dimensionering. Beredskabet kan udlægge water tubes og sandsække for at imødegå enkelthændelser. Det vil forudsætte øgede ressourcer til beredskabet.

Forhøjelse af dige (Nødebo syd) og øget pumpekapacitet, finansieres af pumpelag.

## **Retsgrundlag**

- Naturbeskyttelsesloven LBK nr. 1392 af d. 4. oktober 2022
- Miljømålsloven LBK nr. 692 af d. 26. maj 2023
- Vandløbsloven LBK nr. 1217 af d. 25. november 2019
- Lov om vandplanlægning LBK nr. 126 af d. 26. januar 2017
- Habitatbekendtgørelsen BEK nr. 1098 af d. 21. august 2023

## **Økonomi**

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

## **Bilag**

Oversvømmelseskort Arresø bred Hillerød Kommune

Oversvømmelseskort Esrum Sø bred Hillerød Kommune

**Afbud** Klaus Markussen

## Punkt 8: Spildevandsslam fra Hillerød Forsyning - udtalelse

24/7247

### Indstilling

Direktionen indstiller til Natur, Miljø og Klimaudvalget at indstille til økonomiudvalget at indstille til byrådet at udtale sig til Hillerød Forsynings bestyrelse, forud for selskabets beslutning om fremtidig håndtering af spildevandsslam.

### Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 11-06-2024

Natur, Miljø og Klimaudvalget indstiller til økonomiudvalget at indstille til byrådet

- at gøre Hillerød Forsynings bestyrelse opmærksom på, at forbrænding af spildevandsslam er en forudsætning for den miljøkonsekvensrapport for udvidelsen af Hillerød Centralrenseanlæg, som blev godkendt af byrådet i november 2023, og at en ændring kan give behov for en ny miljøscreening af udvidelsen af Hillerød Centralrenseanlæg.
- at byrådet opfordrer Hillerød Forsynings bestyrelse til at fastholde praksis med forbrænding af spildevandsslam frem for udbringning på landbrugsjord.
- at byrådet er opmærksom på, at det er bestyrelsen, der alene træffer den endelige beslutning om virksomhedens håndtering af slam.

Afbud: Klaus Markussen (V)

Stedfortræder: Morten Bille (V)

### Sagsfremstilling

Sagen forelægges Natur, Miljø og Klimaudvalget, økonomiudvalget og byrådet mhp. at byrådet udtaler sig. Bestyrelsen i Hillerød Spildevand A/S afholdt den 28. maj 2024 ekstraordinært bestyrelsesmøde om etablering af et slamtørningsanlæg. Bestyrelsen besluttede, at bede byrådet tage stilling til problematik om slamhåndtering og konsekvenserne for spildevandstaksten.

Hillerød Forsyning oplyser

*Årligt produceres pt. cirka 4.500 tons restslam, der skal håndteres. I fremtiden med øget belastning fra industri- og byudvikling forventes en produktion på cirka 6.400 ton restslam årligt. Slammet blev tidligere sendt til forbrænding hos BIOFOS, som opsagde kontrakten pr. 30. september 2023. Bortkørsel og aftag af slam blev udbudt, men der var ingen bydere. Der er pt. ingen ledig kapacitet i Danmark til aftag og forbrænding af vådt slam. Slammet køres derfor ud på landbrugsjord, indtil en anden løsning er etableret. Der skal derfor findes en alternativ løsning på håndtering af spildevandsslam fra HCR Syd.*

*Der er som udgangspunkt følgende løsninger:*

- 1. Bortkørsel af vådt slam til ekstern forbrænding.*
- 2. Udbringning af slam på landbrugsjord.*
- 3. Tørring af slam og efterfølgende forbrænding*

*Løsninger og business case for de forskellige alternativer er beskrevet i vedlagte bilag og sammenfattet i nedenstående tabel.*

*Tabel 1: sammenfatning af business case for alternativerne*

|    |                                                       | Takst                                                                                                                                                     |                                |
|----|-------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|
|    |                                                       | Kr./ton                                                                                                                                                   | påvirkning                     |
|    | vådt slam                                             | Bemærkning                                                                                                                                                | Kr./m <sup>3</sup> ekskl. moms |
| 1  | Bortkørsel af vådt slam til ekstern forbrænding.      | >2000 Dette udgør mindsteprisen på markedet pt. Der er pt. ingen kapacitet til rådighed i Danmark.                                                        | 2,98                           |
| 2  | Udbringning af slam på landbrugsjord.                 | 400 Dette er den billigste løsning, men det er besluttet ikke at anvende denne løsning permanent i Hillerød.                                              | 0,15                           |
| 3a | Tørring af slam og forbrænding hos ekstern leverandør | 900-1000 Estimat baseret på opdateret budget for projektet samt øvrige omkostninger, herunder transportomkostninger og forbrænding på Vestforbrænding mv. | 1,13                           |
| 3b | Tørring af slam og forbrænding på egne anlæg          | 1700 - 2200 Dette er et estimat og behæftet med meget stor usikkerhed.                                                                                    | 2,89                           |

Takstpåvirkningen er beregnet på baggrund af en slammængde på 6.400 ton vådt slam samt en debiteret spildevandsmængde på 3.623.000 m<sup>3</sup>.

Forvaltningen oplyser:

#### Slambekendtgørelsen

Udbringning af slam på landbrugsjord skal anmeldes til den kommune, hvor landbrugsjorden ligger. Kommunen påser, at slammet overholder grænseværdierne i slambekendtgørelsen, samt at der ikke er arealmæssige konflikter i det område, hvor slammet ønskes udbragt; f.eks. beskyttet natur eller boringsnære beskyttelsesområder. Kommunen kan kun undtage områder, hvor der foreligger en konkret natur eller miljømæssig vurdering. Kommunen kan ikke sætte skøn under regel og kan således ikke udstede et generelt forbud mod udbringning af slam.

Slambekendtgørelsen fastsætter grænseværdier for en række stoffer, som skal overholdes for at spildevandsslam må udspredes på landbrugsjord. Bekendtgørelsen fastsætter bl.a. grænseværdier for tungmetaller, miljøfremmede stoffer (PAH, DEHP mm.), PFAS mm. Der er pt. ikke grænseværdier for mikroplast. Miljøstyrelsen oplyser på deres hjemmeside, at de er opmærksomme på, at spildevandsslam indeholder mikroplast, og at de har kigget nærmere på det i Miljøprojekt nr. 2236. Miljøprojektet har vist, at hovedparten af mikroplasten i spildevand tilbageholdes i renseanlæggets slam og når slammet bruges som gødning, overføres mikroplasten til jorden. Den faktiske mængde og spredning af mikroplastik i marker gødet med spildevandsslam er dog forholdsvis udokumenteret i øjeblikket.

Udbringning af spildevandsslam medfører, at der indtil 1 år efter tilførsel ikke må dyrkes fortærbare afgrøder, men udelukkende korn- eller frøafgrøder til modenhed samt græs eller lignende til industriel fremstilling af tørfoder.

#### Grundvandsbeskyttelse

Byrådet har den 22. juni 2022 besluttet retningslinje om, at der som udgangspunkt inden for boringsnære beskyttelsesområder ikke må udbringes spildevandsslam, med mindre det kan godtgøres, at det ikke vil medføre risiko for

grundvandsressourcen eller tilsidesætte miljømæssige hensyn i øvrigt. Boringsnære beskyttelsesområder udgør ca 5% af kommunens areal.

Samtidig har byrådet ifm. indsatsplan for grundvandsbeskyttelse i Hillerød Nord Planområde opfordret vandværkerne til eventuelt også at indgå aftale om, at der ikke må anvendes spildevandsslam, når de indgår aftaler om stop af brug af pesticider i BNBO og de 50-årige grundvandsdannede oplande.

## Miljøkonsekvensrapport for Hillerød Centralrenseanlæg

Byrådet har i november 2023 givet tilladelse efter Miljøvurderingsloven til udvidet rensning på Hillerød Centralrenseanlæg. Af Miljøkonsekvensrapporten fremgår i afsnit 3.5.4: ”Slammet fra HCR syd vil per 1. oktober 2023 blive transporteret til andet godkendt slammodtageanlæg med tilstrækkelig kapacitet, som evt. på sigt kan placeres ved HCR Syd.”

Hvis slammet håndteres anderledes end forudsat i miljøkonsekvensrapporten, så vil det formentlig være en ændring som skal screenes i forhold til miljøvurderingsloven.

## Kunderne

En familie bruger typisk ca 100 m<sup>3</sup>/år. Eventuelle takststigninger på mellem 0,15 og 2,98 kr/m<sup>3</sup> vil således betyde en merudgift på mellem 15 og 298 kr/år for en almindelig familie.

## Mandat

Da spildevandsforsyningen er selskabsgjort, beror beslutning om slamhåndtering hos Hillerød Forsyning. Hillerød Kommune kan udtale sig eller komme med opfordringer til bestyrelsen.

Det ligger i ejerstrategien, at selskabet skal virke for at understøtte kommunens målsætninger på bl.a. miljøområdet. Det kunne f.eks. være indsatsplan for grundvandsbeskyttelse eller andre planer og strategier.

## Retsgrundlag

Ikke relevant for sagen.

## Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

## Bilag

Håndtering af spildevandsslam

**Afbud** Klaus Markussen

## **Punkt 9: Holmene losseplads - status vedrørende forurening**

21/9569

### **Indstilling**

Direktionen indstiller til Natur Miljø og Klimaudvalget at tage sagen til efterretning.

### **Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 11-06-2024**

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Udvalget besluttede, at kødet fra slagtingen af fårene ikke benyttes til menneskeføde.

Afbud: Klaus Markussen (V)

Stedfortræder: Morten Bille (V)

### **Sagsfremstilling**

Sagen forelægges på foranledning af udvalgsformanden, som har ønsket en orientering om forureningen og fåreholdet på arealet.

#### Baggrund

Holmene losseplads har været en ukontrolleret losseplads, som ejes og har være drevet af Hillerød Kommune. Lossepladsen blev etableret før 1903. Historik for ejendommen kan ses i overleveringnotat fra Region Hovedstaden fra 2014 (vedlagt som bilag 1).

Området er kortlagt som forurenet af Region Hovedstaden. Forureningen er omfattet af regionens offentlige indsats over for grundvand og målsat vandløb. Det er derfor Region Hovedstaden der foretager undersøgelser og evt. afværgetiltag i forhold at sikre, at forureningen på arealerne ikke udgør en risiko over for grundvand og målsat vandløb.

#### Forurening og undersøgelser

##### *Grundvand*

På baggrund af tidligere undersøgelser i området, overvåger Region Hovedstaden grundvandsressourcen under lokaliteten. Årsagen til overvågningen er, at der er fundet forurening i det sekundære grundvand, som potentielt kan udgøre en risiko for grundvandsressourcen. Overvågningen skal bruges i en vurdering af forureningsudviklingen på lokaliteten og indsamle datagrundlag til at kunne foretage en robust risikovurdering for grundvandsressourcen. Senest er der udtaget prøver af grundvandet i 2021.

##### *Overfladevand*

Region Hovedstaden afrapporterede i oktober 2023 en indledende undersøgelse af den tidligere losseplads' påvirkning af Pøle Å på den strækning af åen, som løber forbi lossepladsen. Formålet med den indledende undersøgelse har været at afklare, om lossepladsen skal undersøges nærmere mht. en evt. senere indsats ift. at reducere påvirkningen af vandmiljøet.

Der er ved regionens indledende undersøgelse fundet overskridelser af grænseværdierne for PFAS, lossepladsstoffer og pesticider i vandprøver fra Pøle Å. Der er regionens vurdering, at der ikke er tale om store overskridelser af grænseværdierne, som desuden er fastlagt med høje sikkerhedsfaktorer.

### *Jord*

Det er kun overfladejorden og de dybere jordlag på den østlige del af lossepladsen, der er undersøgt for forurening. Det var i forbindelse med en undersøgelse af nyttehaverne i 2003. Her blev det vurderet, at overfladejorden (muldlaget) kunne udgøre en sundhedsmæssig risiko ved hyppig direkte kontakt med den forurenede jord, samt ved indtagelse af jord. På den baggrund anbefalede Styrelsen for Patientsikkerhed at al kontakt med jorden skulle undgås i den nordlige del af området og at der kun blev dyrket i højbede eller plantesække. Kommunen gav i den forbindelse alle kolonihavehusejere adgang til ren muldjord til højbede. Hillerød Kommune informerer nye nyttehaveejere om Styrelsen for Patientsikkerheds anbefalinger.

Region Hovedstadens risikovurdering for direkte eksponering er baseret på ovenstående og er, at jordforureningen i overfladejorden (muldlaget) kan udgøre en sundhedsmæssig risiko ved hyppig direkte kontakt med den forurenede jord, samt ved indtagelse af jord.

Som det fremgår af ovenstående er topjorden kun undersøgt ved nyttehaverne i 2003.

I bilag 2 er der vedlagt kort over området der viser omfanget af kortlægning, placering af nyttehaver, omtrentligt område for fåregræsning samt omtrentlig placering af Pøle Å-stien gennem det kortlagte område.

### Pøle Å-stien

Pøle Å-stien er en 6 meter bred asfalteret sti der er etableret på Holmene Losseplads. Pøle Å-stien er etableret for at skabe gode forbindelser for lette trafikanter fra Hillerød Øst over Holmene via Jagtvej til byudviklingsområdet Favrholm med NHN, Favrholm Station.

Ved anlæggelse af stien har Hillerød Kommunes miljømyndighed givet tilladelse til at forurenede jord, der opgraves ifm. projektet, kan genindbygges i stien. Anlæggelse af stien er afsluttet og undervejs blev projektet ændret, så der alligevel ikke skulle graves i forurenede jord eller genindbygges forurenede jord. I stedet er stien etableret oven på eksisterende terræn ved tilførsel af bundsikring, stabilgrus og muldjord.

### Fårehold på Holmene losseplads

Ved budget 2012-2015 blev det politisk besluttet at fra 2012 afsætte midler til bekæmpelse af bjørneklo på Holmene losseplads ved afgræsning af får. En tidligere leder har i 2024 mundtligt oplyst, at ved projektets start blev det vurderet af kredsdyrelægen, at arealet var egnet til fåregræsning, derfor blev fåreholdet drevet som alm. fårehold med slagtning af primært vædderlam og ældre får.

På kortet i bilag 2 er arealet omtrentligt indtegnet, hvor fårene græsser. Overfladejorden i dette område er ikke undersøgt for forurening, men der er i området konstateret PFAS i vandprøver udtaget fra Pøle Å.

Fårene har til og med 2023 været sendt til slagtning. Der har på det seneste været rejst bekymring for, om der i kødet fra de slagtede får, har været forhøjet indhold af PFAS i lighed med Korsørsagen. I denne sag løb skum fra en brandøvelsesplads ned på en eng, hvor der græssede kalve. Kødet fra disse kalve havde forhøjet indhold af PFAS. Bekymringen er rejst efter at regionen i deres senest undersøgelser har konstateret indhold af PFAS over grænseværdierne i vandprøver fra Pøle Å.

Forvaltningen har derfor i maj 2024 fået udtaget stikprøve blodprøver fra får med forskellige aldre. Prøverne er analyseret for PFAS af Fødevarestyrelsen. Der er påvist indhold af PFAS under aktionsværdierne. Analyseresultatet er vedlagt i bilag 3.

### Rollefordeling

- Region Hovedstaden er myndighed over for forureningen og dens spredning. Det er regionen, som skal udføre undersøgelser og iværksætte afværgetiltag (herunder oprensning). Det er tillige regionen, der kortlægger forureningerne. Efter reglerne i jordforureningsloven skal regionen iværksætte tiltag, hvis en kortlagt forurening udgør en risiko over for grundvand, overfladevand, internationale naturbeskyttelsesområder eller kan have en skadelig virkning på mennesker på et areal med bolig, børneinstitution eller offentlig legeplads.
- Hillerød Kommune er både ejer af arealet samt myndighed i forhold til sikre, at kortlagte forureninger på alment tilgængelige udendørs arealer ikke udgør en risiko i forhold til arealanvendelsen. Efter jordforureningsloven kan kommunen som myndighed meddele påbud til ejere om, at disse skal foretage eller opretholde bestemte, mindre omkostningskrævende foranstaltninger, f.eks. indhegning, hvis der kan være en sundhedsmæssig risiko ved den nuværende anvendelse.

### Region Hovedstadens handlemuligheder

Regionen oplyser, at på baggrund af deres indledende undersøgelse af overfladevand i 2021 vurderer de, at forureningen fra lossepladsen kan udgøre en risiko for Pøle Å. Holmene losseplads er derfor en af de mange forurenede grunde, som skal undersøges nærmere af regionen. Regionen afventer i øjeblikket forhandlinger med staten om finansieringen af yderligere undersøgelser og tiltag i forhold til jordforureninger, der udgør en risiko for overfladevand.

Som tidligere nævnt overvåger Region Hovedstaden grundvandsressourcen under lokaliteten løbende med henblik på at følge forureningsudviklingen på lokaliteten og indsamle datagrundlag til at kunne foretage en robust risikovurdering for grundvandsressourcen.

### Hillerød Kommunes handlemuligheder

- Som grundejer kan Hillerød Kommune selv iværksætte og finansiere undersøgelser og evt. afværgetiltag over for forureningen. Kommunen kan som grundejer også vælge at opsætte skilte, der informerer om forureningen.
- Som myndighed skal Hillerød Kommune give tilladelse, hvis der skal ske anlægsarbejde på det kortlagte areal. Som myndighed kan kommunen også påbyde grundejer, ved en sundhedsmæssig risiko ved offentlighedens adgang, at der skal iværksættes mindre omkostningskrævende foranstaltninger, f.eks. skiltning eller indhegning. Som tidligere nævnt er overjorden kun undersøgt ved nyttehaverne i 2002. Der er derfor ikke et generelt forureningsbillede af overjorden området.

Da Hillerød Kommune i denne sag både er grundejer og myndighed er det forvaltningens vurdering, at der ud fra et forsigtighedsprincip bør opsættes skilte i området, der oplyser om forureningen og hvordan man bør forholde sig.

Skiltning vurderes mere relevant nu efter der er etableret en offentlig sti igennem området, hvorfor det må formodes, at flere vil komme i området.

## **Retsgrundlag**

Jordforureningsloven, LBK nr. 282 af den 27. marts 2017.

## **Økonomi**

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

## **Bilag**

Notat fra regionen - Revurdering 8. maj 2014

Kortbilag

Analyseresultat PFAS i blodprøver fra får

**Afbud**    Klaus Markussen



## **Punkt 10: Tillæg 3 til Vandforsyningsplan 2015-2027 - forslag**

23/3332

### **Indstilling**

Direktionen indstiller, at Natur, Miljø og Klimaudvalget indstiller til økonomiudvalget at indstille til byrådet at godkende forslag til tillæg 3 til Hillerød Kommunes Vandforsyningsplan 2015-2027 og sende det i offentlig høring

### **Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 11-06-2024**

Udvalget godkendte indstillingen.

Afbud: Klaus Markussen (V)

Stedfortræder: Morten Bille (V)

### **Sagsfremstilling**

Formålet med denne sag er, at byrådet godkender forslag til tillæg 3 til Vandforsyningsplan 2015-2027 til offentlig fremlæggelse.

Tillægget skaber de planmæssige rammer for en hensigtsmæssig forsyning med drikkevand i Hillerød Vand A/S forsyningsområder. Med tillægget konkretiserer byrådet en række mål og handlinger for et øget forventet drikkevandsbehov i fremtiden. Dette for at Hillerød Vand A/S kan leve op til de overordnede målsætninger i Hillerød Kommunes Vandforsyningsplan 2015-2027. Tillægget skal samtidig tjene til, at Hillerød Vand A/S kan få tillæg til de økonomiske rammer fra Forsyningssekretariatet. Forslag til tillæg 3 til Vandforsyningsplan 2015-2027 fremgår af bilag 1.

Baggrunden for tillægget er et stigende drikkevandsbehov i Hillerød Vand A/S forsyningsområde. I Vandforsyningsplan 2015-2027 forventes behovet i Hillerød Vand A/S' forsyningsområde at ville være cirka 2,17 mio. m<sup>3</sup> i 2027. Denne prognose indeholder ikke den fulde udbygning af eksisterende erhvervsvirksomheder. En revideret prognose viser, at drikkevandsbehovet i 2027 i alt vil være cirka 3,32 mio. m<sup>3</sup> drikkevand. Det forventes, at Hillerød Vand A/S skal sælge 70 % mere drikkevand i 2027 i forhold til 2021.

Hillerød Vand A/S har i dag tilladelse til at indvinde 3,065 mio. m<sup>3</sup> pr. år. Desværre betyder forureninger i Hillerød By, samt et indvindingsanlæg, produktionsanlæg og ledningsnet, der er tilpasset efter vandprognosen i vandforsyningsplan 2015-2027, at det aktuelt er en udfordring for Hillerød Vand A/S at kunne levere den mængde drikkevand, som indvindingstilladelserne giver mulighed for.

For at Hillerød Vand A/S kan levere det forventede drikkevandsbehov i 2027, er det aktuelt at investere i det eksisterende indvindingsanlæg og at importere drikkevand. På lidt længere sigt er det relevant at finde nye kildepladsområder. De væsentligste handlinger er, at:

- der kortvarigt skal importeres op til 1.400.000 m<sup>3</sup> drikkevand pr. år fra forsyningsselskaberne Novafos og HOFOR til Hillerød Vand A/S for forbrug i Hillerød Kommune,
- der skal etableres en ledningsforbindelse mellem Novafos og Hillerød Vand A/S med henblik på en fremtidig import af op til 800.000 m<sup>3</sup> drikkevand pr. år.
- et af Hillerød Vand A/S vandværker (Stenholt Vandværk), som var planlagt nedlagt, skal blive i drift.
- etablere nye kildepladser.

Hillerød Vand A/S arbejder på estimat over udgifter forbundet med tillæg 3 til Vandforsyningsplan 2015-2027. Der er endnu ikke fuldt overblik over nødvendige investeringer ligesom prisudvikling i entreprenørbranchen har stor indflydelse. Nuværende skøn for takstforhøjelse på ca. 6-8 kr. excl. moms pr. m<sup>3</sup> vil således forventeligt blive justeret ifm. kommende budget for Hillerød Forsyning. For en husstand med et forbrug på 100 m<sup>3</sup> drikkevand vil takstforøgelsen betyde en merudgift på cirka 1000 kr. om året. De økonomiske konsekvenser for selskabet, vandtaksten og storkunder kvalificeres løbende af Hillerød Vand A/S i takt med at udbygningsplanerne realiseres.

Forvaltningen vurderer, at det ud fra et driftsmæssigt, økonomisk og forsyningsmæssigt synspunkt er hensigtsmæssigt at ændre forsyningsstrukturen for at imødekomme det øgede vandbehov.

Godkender byrådet forslag til tillæg 3 til Vandforsyningsplan 2015-2027, vil tillægget blive sendt i 4 ugers offentlig høring. Efter høringsperioden bearbejdes eventuelle kommentarer og indsigelser. Den endelige udgave af tillægget skal herefter godkendes af byrådet, såfremt der er væsentlige ændringer. Hvis der ikke indkommer væsentlige ændringer, kan forvaltningen godkende tillægget.

Forvaltningen har foretaget en screening af de forventede miljømæssige konsekvenser af en realisering af tillæggets indhold i henhold til Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM). Resultatet af screeningen er, at der ikke skal udarbejdes en miljøvurdering af tillæg 3 til vandforsyningsplan 2015-27, da tillægget alene omfatter mindre ændringer af vandforsyningsplanen, og der ikke ved screeningen er identificeret konsekvenser af planen, som kan påvirke miljøet væsentligt. Udkast til afgørelse er til orientering vedlagt som bilag 2.

Afgørelsen om ikke at udarbejde en miljøvurdering af forslag til tillæg 3 til Vandforsyningsplan 2015-2017 vil blive offentliggjort samtidig med, at forslag til tillægget til vandforsyningsplanen offentliggøres.

Implementering af tillæg 3 til vandforsyningsplanen giver en del afledt myndighedsarbejde hos Hillerød Kommune. Særligt fremhæves at nye kildepladser kræver omfattende sagsbehandling med miljøvurdering af påvirkninger af grundvand, vandløb, søer, og naturområder. Erfaringen fra undersøgelserne fra Freerslev viser at det vil koste ca. 1 mio. kr. til kommunens ressourceforbrug i forbindelse med miljøvurderingen, herunder ekstern rådgivning. Dette kan ikke umiddelbart rummes inden for nuværende budget. Hvis der ikke afsættes ekstra budget, må forvaltningen prioritere arbejdet med ansøgninger i relation til vandindvinding og forsyning inden for nuværende ressourcer. Det kan få betydning for Hillerød Forsyning, HOFOR, lokale vandværker samt mulighederne for erhverv og byudvikling. Forvaltningen kan evt. vende tilbage til udvalget med udkast til budgetønske, hvis dette ønskes.

## **Retsgrundlag**

Vandforsyningslovens § 14, stk. 2.

## **Økonomi**

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

## **Bilag**

Bilag 1 Forslag til tillæg 3 til Vandforsyningsplan 2015-2027

Bilag 2 Udkast til afgørelse om at der ikke skal gennemføres miljøvurdering af forslag til tillæg 3 til vandforsyningsplan 2015-2027

**Afbud** Klaus Markussen

## **Punkt 11: Fredningsforslag - Strø Bjerger - supplerende sagsfremstilling**

22/14466

### **Indstilling til møde i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 11-06-2024**

Direktionen indstiller, at Natur, Miljø, og Klimaudvalget indstiller til økonomiudvalget at indstille til byrådet, at beslutte om kommunen skal være medrejsende af fredningsforslaget for Strø Bjerger og Vildbjerg.

### **Supplerende sagsfremstilling efter møde i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 30-04-2024**

Ved møde den 30. april besluttede udvalget at udsætte sagen med henblik på yderligere information fra Danmarks Naturfredningsforening og lodsejere.

Forvaltningen har den 2. maj sendt brev ud til lodsejere inden for fredningsforslagets foreløbige grænse. Der er sendt fysiske breve ud til i alt 42 lodsejere. Se bilag 6 Brev til lodsejere. I brevet anmodes lodsejerne om bemærkninger til Danmarks Naturfredningsforenings (DN) forslag for Strø Bjerger samt bemærkninger til sti. Der er kommet bemærkninger fra 17 lodsejere. Se bilag 4 Bemærkninger fra lodsejere.

- 14 lodsejere er imod sti inden for fredningsforslaget samt imod fredning af området.
- 2 lodsejere er imod sti men er umiddelbart positive over for en fredning af Strø Bjerger.
- 1 lodsejer er positiv over for sti og fredningsforslag.

Forvaltningen har bedt DN om bemærkninger til deres dialog med lodsejere om forslag til fredning af Strø Bjerger.

DN bemærker at der ved informations- og dialogmødet som DN afholdte den 1. februar var en livlig og konstruktiv debat. Der deltog 40-50 lodsejere ved mødet. DN's generelle indtryk var at der var opbakning til fredning som sikrer området mod råstofgravning. Nogle lodsejere gav udtryk for modvilje mod at der etableres en sti gennem området. Efter mødet modtog DN skriftlige henvendelser fra i alt 5 lodsejere. De 5 henvendelser har DN resumeret og kommenteret på og fremgår af bilag 5 Bemærkninger fra Danmarks Naturfredningsforening.

Efter ønske fra Mads Emil Munk Hansen er i bilag 7 vedlagt DN's PowerPoint præsentation fra DN's informations- og dialogmøde for lodsejere den 1. februar 2024.

### **Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 11-06-2024**

Formanden stillede forslag om ”at kommunen skal være medrejsende af fredningsforslaget for Strø Bjerger og Vildbjerg.”

2 stemte for: A og F

2 stemte imod: V og C

1 undlod at stemme: B

Forslaget blev ikke vedtaget.

B stillede forslag om ”at kommunen skal være medrejsende af fredningsforslaget for Strø Bjerger og Vildbjerg på betingelse af at trampestien udgår af forslaget”.

1 stemte for: B

2 stemte imod: V og C

2 undlod at stemme: A og F

Forslaget blev ikke vedtaget.

Afbud: Klaus Markussen (V)

Stedfortræder: Morten Bille (V)

## **Indstilling**

Direktionen indstiller, at Natur, Miljø og Klimaudvalget indstiller til økonomiudvalget at indstille til byrådet, at beslutte om kommunen skal være medrejser af fredningsforslaget for Strø Bjerger og Vildbjerg.

## **Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 30-04-2024**

Udvalget besluttede at udsætte sagen med henblik på yderligere information fra Danmarks Naturfredningsforening og lodsejerne.

## **Sagsfremstilling**

Formålet med sagen er, at byrådet skal beslutte, om kommunen skal være medrejser af fredning for Strø Bjerger og Vildbjerg.

Danmarks Naturfredningsforening (DN) har besluttet at rejse fredningssag for Strø Bjerger og Vildbjerg (se bilag 1 Danmarks Naturfredningsforenings invitation til kommunen). Fredningen bliver ca. 7 km lang. Den vil strække sig fra Strø Bjerger ved Strølle i nordvest og videre til åsbakken Vildbjerg syd for Gørløse og ned til Lystrup Skov i sydøst.

DN forventer at rejse fredningen for Fredningsnævnet i 2. halvår af 2024. DN inviterer Hillerød Kommune til at være medrejser af fredningssagen, da størstedelen af arealerne i fredningsforslaget ligger i Hillerød Kommune (se bilag 2 Foreløbigt fredningskort). Ud af de ca. 277 ha ligger ca. 265 ha i Hillerød Kommune. 11 ha ligger i Frederikssund Kommune og 0.24 ha ligger i Halsnæs Kommune. DN har endnu ikke inviteret Frederikssund og Halsnæs kommuner som medrejser før der er klarhed om Hillerød Kommune vil være medrejser.

Den aktuelle anledning til fredningsforslaget er, at Region Hovedstaden har foretaget prøveboringer i området med henblik på, at overveje om der i den næste råstofplan skal udpeges råstofgraveområder i Strø Bjerger.

Formålet med en fælles fredning er at:

- At sikre de geologiske og landskabeligt meget værdifulde åse Strø Bjerger og Vildbjerg mod råstofgravning, som ville ødelægge de landskabelige og geologiske værdier, som er udpeget som værende af national betydning.

Yderligere formål der understøtter og supplerer hovedformålet:

- Sikring af åsene mod etablering af tekniske anlæg som f.eks. master, vindmøller og solcelleanlæg, som vil forringe de landskabelige og geologiske værdier. Note: Området er ikke omfattet af solcelleplanlægning i forslag til Hillerød Kommunes kommuneplantillæg 11 for større solenergianlæg som p.t. er i høring til 1. maj 2024.
- Sikring af åsene og de nærmeste omgivelser mod tilplantning med f.eks. juletræer, energipil eller andre beplantninger, som vil vanskeliggøre oplevelsen af de særlige landskabelige og geologiske værdier.

- Sikre etablering af en sti gennem fredningsområdet, som vil forbedre offentlighedens mulighed for at opleve de særlige landskabsværdier, herunder de vide udsigter til de omliggende landskabers højderyg.
- Sikre mulighed for, at kommunen kan udføre pleje af de § 3 beskyttede naturtyper i området, herunder pleje for arter optaget på habitatdirektivets bilag IV-arter
- Fredningen vil kunne fastlægge bestemmelser for delarealer med særligt naturpotentiale med det formål, at udvikle en høj naturkvalitet på disse arealer.

DN har afholdt et informations- og dialogmøde med lodsejerne den 1. februar 2024, hvor DN præsenterede de foreløbige tanker om det kommende fredningsforslag. Der deltog 40-50 lodsejere. DN's generelle indtryk var, at der var opbakning til at sikre området mod råstofgravning, mens nogle lodsejere gav udtryk for modvilje mod en sti gennem området.

Når fredningsforslaget sendes ind til Fredningsnævnet vil nævnet stå for offentlig møde og besigtigelse. Lodsejerne vil kunne gøre indsigelse eller komme med forslag ved det offentlige møde eller på skrift til nævnet. Fredningsnævnet kan gennemføre fredningsforslaget som foreslået eller foretage ændringer af såvel afgrænsning som bestemmelser (Se bilag 3 om proces i fredningssag for Strø Bjerger og Vildbjerg).

DN begrundet bl.a. deres fredningsforslag med, at det er på linje med Hillerød Kommunes Kommuneplan.

I Hillerød Kommunes kommuneplan er området udpeget som:

- Bevaringsværdigt landskab.
- I landskabskarakteranalysen står det som anbefaling, at Strø Bjerger fredes, så åsen sikres som et markant landskabselement med geologisk, landskabelig, kulturhistorisk, naturmæssig værdi.
- Ved at beskytte og synliggøre landskaber med særlige værdier støttet af kommunens landskabskarakteranalyse, er der mulighed for at opleve smukke og egnskarakteristiske landskaber. Landskaber som er særligt upåvirkede af indgreb.
- Geologisk værdifuldt område. Hele området er udpeget som et nationalt geologisk interesseområde pga. de markante åse. Ifølge retningslinjerne skal området bevares på en sådan måde, at landskabets karakter og dannelsesformer ikke sløres.
- Grønt Danmarkskort. Arealet er udlagt som potentielt naturområde og potentiel økologisk forbindelse. I kommuneplanen står, at byrådet vil forbedre de potentielle naturområder og økologisk forbindelser og tage ansvar for at sikre truede og sjældne arter gode livsbetingelser. Inden for de udpegede områder skal der generelt tilstræbes størst mulig adgang, for at sikre oplevelse, forståelse og formidling af naturværdierne. Strø Bjerger er særligt udpeget, da åsen består af sand og grus, og derfor har potentiale til at udvikle sig til en økologisk forbindelse for arter knyttet til sandede, tørre og kuperede områder.
- Rekreative stier. I Kommuneplanen er vist en fremtidig rekreativ sti over Strø Bjerger. Rekreative stier har væsentlig rekreativ oplevelsesværdi både i kommunen og på tværs af kommunegrænsen. Hillerød Kommune medvirker til at realisere et større sammenhængende rekreativt stisystem på tværs af kommunegrænser.

### Natur- og landskabsinteresser

Fordelen ved en fredning af Strø Bjerger og Vildbjerg er, at der bliver skabt mulighed for at bevare et unikt landskab. Det er en fordel at den eksisterende fredning af Strø Bjerger i Halsnæs kommune vil blive bundet sammen med den foreslåede fredning i Hillerød Kommune.

En fredning vil styrke de naturmæssige værdier. Fredningsforslaget vil give kommunen plejemulighed i de beskyttede naturtyper (naturbeskyttelseslovens § 3 naturtyper), hvilket vil tilgodese eksisterende og potentielle naturværdier inden for fredningen.

Det er en fordel, at kommunen får mulighed for pleje for habitatdirektivets bilag IV arter løgfrø og markfirben. De to arter er registreret inden for det foreslåede fredningsområde og er på nuværende tidspunkt truet af manglende pleje og tilgroning.

## Rekreative interesser

Fredningsforslaget fra DN indeholder en sammenhængende sti for gående gennem Strø Bjerger og Vildbjerg på tværs af de tre kommuner Halsnæs, Hillerød og Frederikssund Kommuner. Det vil forbedre adgangsmulighederne og de rekreative interesser. Den eksisterende stiforbindelse for gående over Strø Bjerger i Halsnæs Kommune vil med fredningsforslaget fortsætte over Strø Bjerger i Hillerød Kommune, og videre til de eksisterende stier syd for Vildbjerg og videre til Lystrup Skov. Det vil betyde en gennemgående grøn forbindelse på tværs af kommuner. Det vil være en fordel lokalt i Hillerød Kommune, men også regionalt og nationalt at der bliver etableret en større sammenhængende sti.

Det er en ulempe, hvis der er stor modvilje blandt lodsejerne til en sti gennem området.

## Økonomi for kommunen

En eventuel fredning vil pålægge kommunen udgifter. Ved en ny fredning afholder kommunen normalt 25 % af erstatningen til lodsejerne, uanset om kommunen er medrejsende eller ej. DN skønner at ved en ”skrabet” løsning vil der blive tale om tilkendelse på ca. 3 mio. kr. i samlet fredningserstatning. Kommunens andel vil i så fald udgøre ca. 750.000 kr. Dertil kommer anlægsudgifter og afledte driftsudgifter for kommunen til anlæg af sti for gående og til naturpleje. Det estimerede beløb til anlæg og drift kendes først, når fredningsforslaget er mere konkret. Udgifterne må indarbejdes i budgettet, hvis fredningsforslaget besluttet endeligt af Fredningsnævnet.

Hvis kommunen vælger at blive medrejsende, vil det give et ressourcetræk på anslået 120 timer til planlægning, besigtigelser mv. Ved at gå ind som medrejsende, kan kommunen få indflydelse på forslagens udformning og bestemmelser. Herunder forløb af sti samt ambitionsniveauet for områder der udlægges til natur.

Såfremt byrådet beslutter, at kommunen ikke skal være medrejsende, vil DN rejse fredningen alene.

Når fredningsforslaget er færdigudarbejdet, vil forslaget og budgetoverslag blive sendt til kommunen samt Miljøstyrelsen med en frist på fire uger til at komme med en udtalelse.

## Vurdering

Samlet set vurderer forvaltningen, at det vil være en fordel at være medrejsende af fredningen. Kommunen vil få indflydelse på indholdet af fredningen.

## **Retsgrundlag**

Naturbeskyttelseslovens kapitel 6.

## **Økonomi**

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

## **Bilag**

Bilag 1 - Invitation fra DN til Hillerød kommune om at være medrejsende

Bilag 2 Foreløbigt fredningskort

Bilag 3 Proces v. fredningsforslag Strø Bjerger

Bilag 4 Bemærkninger fra lodsejere

Bilag 5 Bemærkninger fra Danmarks Naturfredningsforening

Bilag 6 Brev til lodsejere

Bilag 7 DN's præsentation ved info- og dialogmøde for lodsejere d. 1. februar 2024

**Afbud** Klaus Markussen

## **Punkt 12: Nationalpark Kongernes Nordsjællands - pilotprojekt om naturgræsning**

21/14089

### **Indstilling**

Direktionen indstiller til Natur, Miljø og Klimaudvalget:

1. at tage orienteringen om nationalparkens pilotprojekt om naturgræsning til efterretning
2. at drøfte om udvalget vil bede forvaltningen udarbejde budgetønske.

### **Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 11-06-2024**

Udvalget tog indstillingens punkt 1 til efterretning.

Udvalget besluttede vedr. indstillingens punkt 2, at forvaltningen udarbejder budgetønske til budget 2025-2028.

Afbud: Klaus Markussen (V)

Stedfortræder: Morten Bille (V)

### **Sagsfremstilling**

Sagen forelægges Natur, Miljø og Klimaudvalget til orientering.

Nationalpark Kongernes Nordsjælland har iværksat et arbejde, som skal skabe bedre muligheder for at få afgræsset naturarealer i Nordsjælland. Til det formål vil Nationalparken søge om fondsfinansiering til et 3-årigt pilotprojekt med titlen ”Mere naturgræsning til fremme af biodiversiteten i Nordsjælland- et pilotprojekt”. Se bilag 1 ”Beskrivelse af pilotprojekt”, hvor projektet bliver nærmere beskrevet.

Pilotprojektets formål er at bidrage til at øge og styrke biodiversiteten i det åbne land ved at fremme ekstensiv afgræsning. Udfordringen i forhold til den lysåbne natur er blandt andet at der mangler græssende dyr til naturpleje. I særdeleshed når det gælder små naturarealer, hvor det er svært at finde økonomi til afgræsning.

Pilotprojektet skal blandt andet facilitere og skabe samarbejde med lodsejere med relevante arealer samt dyreholdere med henblik på at få naturarealer ekstensivt afgræsset i Nordsjælland. Herunder at kommunerne inden for nationalparkens grænser er aktive medspillere i forhold til at identificere og prioritere, hvilke arealer der er relevante til afgræsning.

Nationalparken har fokus på arealer inden for nationalparkens grænser, men vurderer, at hvis projektet skal være realiserbart, må også arealer uden for nationalparken indgå. Det gør det muligt at søge fondsfinansiering til pilotprojektet. En ansøgning om fondsfinansiering vil have større mulighed for at gå igennem, hvis der også er medfinansiering fra de kommuner der ligger inden for nationalparken (Hillerød, Gribskov, Fredensborg, Halsnæs og Helsingør kommuner).

Gribskov, Fredensborg, Halsnæs og Helsingør kommuner har tilkendegivet at de er indstillet på at bidrage med medfinansiering til projektet. Medfinansiering fra hver kommune er 100.000 kr. over 3 år fra 2025. Det vil sige ca. 33.333 kr. hvert år i 2025, 2026 og 2027.



## Baggrund

Nationalparken igangsatte i 2022 en nærmere undersøgelse af, hvordan udfordringen med manglende pleje med naturgræsning kommer til udtryk i og omkring nationalparken. Herunder hvilke muligheder der åbner sig for at øge naturindsatsen ved græsning. Undersøgelsen foregik blandt andet i samarbejde med Agrovi Nordsjælland, Landbrugets rådgivningstjeneste i Hillerød, der rådgiver landmænd om græsning blandt flere opgaver.

Undersøgelsen er rapporteret i 2023. Se bilag 2 Græsningsrapport 2023. Rapporten bekræftede, at der i Nordsjælland er en lang række små naturarealer uden ekstensiv græsning, som på sigt betyder, at naturværdien på arealerne forringes. Rapporten pegede på en række barrierer for at få områderne afgræsset. Der nævnes blandt andet:

- Det er vanskeligt at finde dyr til naturpleje.
- Der er udfordringer med transport af dyr mellem naturområder.
- Det kræver løbende tilsyn med græssende dyr af en landbrugsfaglig person.
- Der er manglende viden om muligheder for at øge naturindholdet.

Rapporten viste en generel velvilje hos lodsejerne i nationalparken til at bidrage med arealer til græsning, der kan være med til at øge naturarealet samt at øge naturindholdet på deres arealer ved hjælp af græsning. Rapporten viste også, at dyreholdere er interesserede i at bidrage til en positiv udvikling, ligesom kommunerne bakker op om at få styrket naturplejen med græsning.

Med baggrund i rapporten fra 2023 er initiativet med et pilotprojekt om naturgræsning igangsat af nationalparken.

Pilotprojektet resultat vil være, at der er opbygget en ordning, som koordinerer, fremmer og optimerer naturgræsning i Nordsjælland. Ordningen skal bidrage til at omsætte lodsejeres ønsker om at bidrage aktivt til at imødegå biodiversitetskrisen. Herunder understøtte grundlaget for naturpleje som driftsgren for dyreholdere.

Projekter bliver Nationalpark Kongernes Nordsjælland. Der bliver etableret en styregruppe og to følgegrupper til projektet. Den ene følgegruppe består af repræsentanter fra de kommuner der bidrager økonomisk til projektet og den anden følgegruppe af øvrige interessenter. Derudover vil der være samarbejde med de deltagende kommuner, som kan bidrage aktivt til projektet, f.eks. i forhold til identifikation af relevante arealer som kan afgræsses for at øge naturværdien.

Muligheden for at afgræsse naturarealer ekstensivt vil sikre bedre naturtilstand og bedre forhold og spredningspotentiale for dyr og planter knyttet til lysåben natur som generelt er trængt i det danske landskab og i Nordsjælland, herunder også i Hillerød Kommune.

Hvis Hillerød Kommune skal medfinansiere pilotprojektet forudsætter det afsættelse af budget på 100.000 kr. fordelt over 3 år fra 2025 til 2027.

## **Retsgrundlag**

Ikke relevant for sagen.

## **Økonomi**

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

## **Bilag**

Bilag 1 Beskrivelse af pilotprojekt

Bilag 2 Græsningsrapport 2023

**Afbud** Klaus Markussen

## **Punkt 13: Fjernvarmeforsyning af Dyremosegård - projektforslag**

24/3819

### **Indstilling**

Direktionen indstiller til Natur, Miljø og Klimaudvalget at godkende projektforslag for fjernvarmeforsyning af Dyremosegård.

### **Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 11-06-2024**

Udvalget godkendte indstillingen.

Afbud: Klaus Markussen (V)

Stedfortræder: Morten Bille (V)

### **Sagsfremstilling**

Formålet med denne sag er, at udvalget træffer beslutning om, at godkende det projektforslag Hillerød Varme A/S har indsendt. Forsyningen ønsker at fjernvarmeforsyne nybyggeri i Dyremosegård, så området kan klassificeres som kollektiv forsynet med fjernvarme.

Projektområdet er ikke på nuværende tidspunkt udlagt til kollektiv forsyning. Derfor indebærer projektforslaget ingen ændring af afgrænsningen mellem naturgas og fjernvarme i området. I forbindelse med projektet skal der etableres et nyt distributionsnet. Forvaltningen har udarbejdet et udkast til afgørelse (bilag 1).

Det indsendte projekt lever op til kravene i projektbekendtgørelsen, og efter en samlet energimæssig, samfundsøkonomisk og miljømæssig vurdering, indstiller forvaltningen at projektet godkendes.

#### *Projektet*

Projektforslaget udarbejdet for at undersøge, om det er samfundsøkonomisk rentabelt at fjernvarmeforsyne området set i forhold til alternativt scenarie herunder eldreven individuelle luft til vand varmepumpe.

Projektforslaget indebærer fjernvarmeforsyning af 93 nye boliger i Dyremosegård med et varmebehov på i alt 786 MWh og ændring af området fra ikke udlagt til kollektiv forsyning til at være kollektiv forsynet med fjernvarme. Området omkring Dyremosegård forsynes i dag med varme fra Hillerød Varmes nuværende produktionsanlæg som består primært af el, naturgas, træflis og træpille. Fjernvarmeområdet herunder projektforslagets hovedledninger og eksisterende fjernvarmeledninger kan ses i bilag 1.

I forbindelse med projektet skal der installeres nye fjernvarmeledninger herunder et nyt distributionsnet (hovedledninger) på ca. 1495 m. til at benytte fjernvarme fra Hillerød Varme A/S.

Etablering kræver ikke andre plan- eller byggetilladelse. Projektforslagsområdet er omfattet af lokalplansforslag 475.

#### *Vurdering af projektet*

Fjernvarmeforsyning af Dyremosegård forudsætter godkendelse iht. Projektbekendtgørelsen med hjemmel i Varmeforsyningsloven. Projektområdet er ikke omfattet af nuværende varmeplan, men kommunen godt kan godkende projekter med positiv samfundsøkonomi, da varmeplanen er kun vejledende og ikke retligt bindende.

Det er en betingelse for at et varmeprojekt kan godkendes, at projektet er samfundsøkonomisk fordelagtigt. I projektforslaget er der lavet en samfundsøkonomisk analyse. Til beregningerne er de forudsætninger Energistyrelsen har fastsat for samfundsøkonomiske beregninger på energiområdet anvendt. Projektets samfundsøkonomiske beregninger viser, at en realisering af projektet betyder en samfundsøkonomisk fordel på 11,1 mio. kr. sammenholdt med alternativet, hvor forsyning sker ved individuelle luft til vand varmepumper.

Beregningerne i projektforslaget viser også, der er en samlet selskabsøkonomisk gevinst for Hillerød Varme A/S. Der opnås et akkumulerende overskud på ca. 6.3 mio.kr. efter 20 år. Selskabet og brugeren er sammenfaldende i projektforslaget. Hillerød Varmes gevinst, vil komme forbrugerne til gode, da fjernvarmeforbrugerne vil få en lavere varmepris, når der er positiv selskabsøkonomi.

Der er desuden lavet følsomhedsanalyser for ændringer i investeringer, brændsel, drift og vedligeholdelse i projektforslaget. Resultaterne viser, at projektet har positiv samfundsøkonomi i alle følsomhedsanalyserne.

Hillerød Kommune har fået et rådgivende ingeniørfirma til at foretage en kvalitetssikring af projektforslaget og det samfundsøkonomiske beregninger. Projektforslaget har været i høring hos de berørte parter herunder Farum fjernvarme, Vestforbrænding, elnetselskabet Cerius, Hillerød Forsyning og HusCompagniet. Der er ikke indkommet høringssvar.

Det er forvaltningens vurdering, at projektet er samfundsøkonomisk fordelagtigt. Projektet opfylder projektbekendtgørelsens øvrige forudsætninger for godkendelse, og er i overensstemmelse med varmeforsynings formål om at bidrage til at fremme den mest samfundsøkonomiske, herunder miljøvenlige, anvendelse af energi til bygningernes opvarmning og forsyning med varmt vand og inden for disse rammer at formindske energiforsynings afhængighed af fossile brændsler.

## **Retsgrundlag**

- Projektbekendtgørelsen §3 – Bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmeforsyningsanlæg, BEK nr. 607 af 6. juni 2023.
- Varmeforsyningsloven §1 – Bekendtgørelse af lov om varmeforsyning, LBK nr. 124 af 2. februar 2024.

## **Økonomi**

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

## **Bilag**

Godkendelse af projektforslag for fjernvarmeforsyning af Dyremosegård

**Afbud** Klaus Markussen

## Punkt 14: Natura 2000-handleplaner - vedtagelse

23/10181

### Indstilling

Direktionen indstiller, at Natur, Miljø og Klimaudvalget beslutter at vedtage Natura 2000-handleplaner for planperioden 2022 – 2027 for Natura 2000-område N133 Gribskov, Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov (bilag 1) og Natura 2000-område N134 Arresø, Ellemose og Lyngby Mose (bilag 2).

### Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 11-06-2024

Udvalget godkendte indstillingen.

Afbud: Klaus Markussen (V)

Stedfortræder: Morten Bille (V)

### Sagsfremstilling

Sagen forelægges Natur, Miljø og Klimaudvalget med henblik på vedtagelse af Natura 2000-handleplaner for Natura 2000-områderne N133 Gribskov, Esrum Sø, Esrum Å og Snævret Skov (bilag 1) og N134 Arresø, Ellemose og Lyngby Mose (bilag 2).

Forvaltningen har i samarbejde med hhv. Miljøstyrelsen, Fredensborg Kommune, Helsingør Kommune, Gribskov Kommune (bilag 1) og med Miljøstyrelsen, Halsnæs Kommune og Gribskov Kommune (bilag 2) udarbejdet udkast til Natura 2000-handleplaner for planperioden 2022–2027.

Natura 2000-handleplanerne har været i 8 ugers offentlig høring, som vedtaget af Natur, Miljø- og Klimaudvalget på møde d. 6. februar 2024. Høringssvarene er samlet i og kommenteret i to hvidbøger (bilag 3 og 4).

#### *Hvad er Natura 2000*

Natura 2000 er betegnelsen for et netværk af beskyttede naturområder i EU. Formålet med Natura 2000 er at bevare og beskytte naturtyper og vilde dyre- og plantearter, der er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene. I Danmark er der udpeget 257 områder, hvoraf 4 ligger helt eller delvist i Hillerød Kommune. To af dem, N133 og N134, skal Hillerød Kommune lave handleplan for i samarbejde med de øvrige kommuner, hvor arealet overlapper.

#### *Lovgrundlaget*

Staten udarbejder en Natura 2000-plan for hvert Natura 2000-område, der beskriver målene for naturtilstanden, den aktuelle naturtilstand og hvilke overordnede indsatser, der er behov for, for at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget.

Planen er bindende for myndigheder, herunder kommuner, og sætter rammerne for myndighedernes og offentlige lodsejeres indsats. Planperioden er seksårig, og de statslige planer kan ses på Miljøministeriets hjemmeside under ”Natura 2000”.

Kommunerne skal udarbejde og vedtage de kommunale Natura 2000-handleplaner til vedtagelse senest et år efter.

Byrådet har ifm. høringssvaret oplyst: ”Da det endnu ikke er afklaret, om kommunerne modtager DUT-midler til Natura 2000-arbejdet fra og med 2023, tager Hillerød Kommune dog forbehold for, at Hillerød Kommunes bidrag til finansiering

af indsatsen er afhængig af, at der tildeles DUT-midler. DUT midler er midler, som KL skal forhandle til kommunerne, når kommunerne skal gennemføre noget lovbundet.”

Forvaltningen oplyser, at spørgsmålet om DUT midler endnu ikke er afklaret.

Forvaltningen vurderer:

- at udkast til Natura 2000-handleplaner implementerer statens Natura 2000-plan for perioden
- at udkast til Natura 2000-handleplaner giver rum til at prioritere inden for de afsatte ressourcer.

## **Retsgrundlag**

- Miljøvurderingsloven, LBK nr. 3 af d. 3. januar 2023.
- Miljømålsloven, LBK nr. 692 af d. 26. maj 2023.
- Naturbeskyttelsesloven, LBK nr. 1392 af den 4. oktober 2022.
- Habitatbekendtgørelsen, BEK nr. 1098 af den 21. august 2023.
- Bekendtgørelse om kommunalbestyrelsernes Natura 2000-handleplaner, BEK nr. 944 af d. 27. juni 2016.

## **Økonomi**

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

## **Bilag**

Natura 2000-handleplan N133 2022-2027

Natura 2000-handleplan 2022 - 2027 for N134

Hvidbog for Natura 2000-handleplan N133

Hvidbog for Natura 2000-Handleplan N134

**Afbud** Klaus Markussen

## Punkt 15: Renovering af rørlagte offentlige vandløb - anlægsbevilling

20/4319

### Indstilling

Direktionen indstiller at Natur, Miljø og Klimaudvalget indstiller til økonomiudvalget at indstille til byrådet, at der meddeles anlægsbevilling på 500.000 kr. finansieret af det afsatte rådighedsbeløb på projekt 'Renovering af kritiske vandløb.'

### Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 11-06-2024

Udvalget godkendte indstillingen.

Afbud: Klaus Markussen (V)

Stedfortræder: Morten Bille (V)

### Sagsfremstilling

Sagen forelægges Natur, Miljø og Klimaudvalget, økonomiudvalget og byrådet mhp at træffe beslutning om frigivelse af anlægsbevilling til projekt om renovering af kritiske delstrækninger på rørlagte offentlige vandløb.

Forvaltningen planlægger at gennemføre projekt om renovering af strækningen på Teglgårdsåen ved Slotsgade i år, da forvaltningen vurderer at dette er den mest presserende renoveringsopgave.

Derfor ønsker forvaltningen at få frigivet de midler til renovering af kritiske delstrækninger, der er afsat i budget 2024-27 for Hillerød Kommune.

Nedenstående tabel viser de fremskrevne anslåede anlægsomkostninger til udførelse af de resterende renoveringer på de tre vandløb i prioriteret rækkefølge. Tabellen er fra sagsfremstillingen Renoveringsplan for rørlagte offentlige vandløb fra møde i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 5. marts 2024.

| Vandløbsnavn                           | Renoveringsopgaver                    | Investeringsbehov i<br>1000 kr. |
|----------------------------------------|---------------------------------------|---------------------------------|
| Teglgårdsåen                           | Renovering strækning ved<br>Slotsgade | 606                             |
| Bygrøften                              | Punktreparationer                     | 132                             |
| Ås Å                                   | Oplægning af 1 stræk ved<br>Egholm    | 606                             |
| Teglgårdsåen                           | Renovering af udløb til<br>Slotssøen  | 198                             |
| Teglgårdsåen                           | Strømpeføring 4 strækninger           | 551                             |
| Byggestyring og uforudsete<br>udgifter |                                       | 221                             |
| I alt                                  |                                       | 2.315                           |

## **Retsgrundlag**

Vandløbslovens kapitel 7 om vandløbenes vedligeholdelse. Kommunen har pligt til at vedligeholde kommunale vandløb. Manglende vedligehold kan medføre erstatningskrav, hvis det giver anledning til skader/økonomiske tab.

## **Økonomi**

I budgetaftale 2024-2027 er afsat 500.000 kr. på projekt nr. XA-0000007106 Renovering af kritiske vandløb.

**Afbud**    Klaus Markussen



# Punkt 16: Tulstrup Grusgrav - varsel af påbud fra Region H

20/8392

## Indstilling

Direktionen indstiller til Natur, Miljø og Klimaudvalget at tage orienteringen om Region Hovedstadens varsel om påbud vedr. Tulstrup Grusgrav til efterretning.

## Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 11-06-2024

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Afbud: Klaus Markussen (V)

Stedfortræder: Morten Bille (V)

## Sagsfremstilling

Sagen forelægges Natur, Miljø og Klimaudvalget til orientering. I budgetaftale 2024 fremgår, at Natur, Miljø og Klimaudvalget vil behandle høringssvar om fremtiden for grusgraven i Tulstrup herunder om det ønskede naturindhold.

Region Hovedstaden har den 25. april 2024 sendt Varsel om påbud, Udkast til påbud samt partshøring til Tulstrup Grusgrav, TSG Aps, (TSG). Se bilag 1 Varsel om påbud og partshøring og bilag 2 Udkast til påbud om efterbehandling.

Region Hovedstaden har sendt de to breve til orientering til Hillerød Kommune. Regionen oplyser at Varsel om påbud og Udkast til påbud er en fastholdelse af gældende retstilstand, og derfor kan Hillerød Kommune ikke afgive høringsvar.

Varsel om påbud og Udkast til påbud går på, at TSG ikke har overholdt vilkår om efterbehandling af grusgraven. TSG har efterladt en skrænt, som er stejlere end det i tilladelsen fastsatte vilkår. Skrænten ligger på den nordlige del af gravesøen. Dele af den stejle skrænt er i fare for at styrte i søen og det potentielle skred kan overskride matrikelskellet mod nord med 5-20 m.

I det daværende Frederiksborg Amts tilladelse til råstofindvinding fra 6. maj 2005 står flg. vilkår: *"ingen skrænter må efter efterbehandlingens afslutning have en hældning stejlere end anlæg 2"*. Det vil sige at ingen skrænter efter efterbehandlingens afslutning må have en hældning stejlere end 1:2.

Råstofgraven er i dag færdiggravet. Regionen har endnu ikke godkendt efterhandlingen. Regionen og TSG har siden 2020 været i dialog vedrørende forholdene i råstofgraven. Det er regionens vurdering, at et påbud om at gennemføre efterbehandling er i overensstemmelse med de fastsatte vilkår i Frederiksborg Amts tilladelse fra 2005, og ikke går ud over hvad der er rimeligt og nødvendigt.

## Retsgrundlag

Ikke relevant for sagen.

## Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

## **Bilag**

Bilag 1 Varsel af påbud og partshøring

Bilag 2 Udkast til påbud om efterbehandling

**Afbud**    Klaus Markussen

## Punkt 17: Vandløbsregulativ - vedtagelse

17/36890

### Indstilling

Direktionen indstiller, at Natur, Miljø og Klimaudvalget indstiller til økonomiudvalget at indstille til byrådet endeligt at vedtage vandløbsregulativ: Regulativ for jagtvej, Holmene, Pedersborggrøften, Hestehavegrøften (mod Pøle Å), Stenfeltlillegrøften, Freersvanggrøften og Alsønderup Landkanal.

### Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 11-06-2024

Udvalget godkendte indstillingen.

Afbud: Klaus Markussen (V)

Stedfortræder: Morten Bille (V)

### Sagsfremstilling

Formålet med sagen er, at Natur, Miljø og Klimaudvalget indstiller til økonomiudvalget og byrådet at endeligt vedtage regulativet (bilag 1).

Udkast til regulativ har været sendt i forhøring og er efterfølgende godkendt af Natur, Miljø og Klimaudvalget den 5. marts 2024 til fremlæggelse i offentlig høring i 8 uger jævnfør reglerne i vandløbsloven. Der er ikke modtaget nogle høringssvar.

#### *Vandløbsregulativet*

Regulativet er fællesregulativ for tilløb til Pøle Å. Vandløbene Jagtvej, Holmene, Pedersborggrøften, Hestehavegrøften (mod Pøle Å) og Stenfeltlillegrøften er alle direkte tilløb til Pøle Å. De 4 første vandløb er beliggende syd for Hillerød midtby. Stenfeltlillegrøften er beliggende nord for byen sydvest for Strødam Engsø. Freersvanggrøften er tilløb til Stenfeltlillegrøften og Alsønderup Landkanal udmunder i Alsønderup Engsø, som Pøle Å løber igennem.

Freersvanggrøften, hvoraf en væsentlig del er beliggende i Ullerød, er omklassificeret fra spildevandsteknisk anlæg til kommunalt vandløb, hvilket Byrådet godkendte den 30. august 2023. Alsønderup Landkanal har ikke tidligere været omfattet af et vandløbsregulativ. De øvrige vandløb har alle tidligere været regulativsatte.

Det nye vandløbsregulativ beskriver vandløbenes fysiske forhold samt vedligeholdelse og lodsejernes pligter vedrørende vandløbet. Regulativerne indeholder bestemmelser om bredejerforhold fx drænuvløb, bestemmelser om grødeskæring og oprensning, tilsyn og administrative forhold mv.

Regulativet, skal sikre afledning af vand samt tilgodese de natur- og miljømæssige krav. Den konkrete afvejning mellem vandaflledning og natur og miljø foretages af myndigheden ved fastsættelse af bestemmelserne.

Forslag til det nye vandløbsregulativ, inklusiv kort over vandløbene og redegørelse er vedlagt som bilag (bilag 1).

Afgørelser om nyt regulativ kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen er 4 uger. Afgørelse bliver annonceret på Hillerød Kommunes hjemmeside, og bredejere og organisationer vil blive direkte orienteret.

## **Retsgrundlag**

Vandløbsloven §12, lovbekendtgørelse nr. 1217 af d. 25. november 2019.

## **Økonomi**

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

## **Bilag**

Regulativ og redegørelse

**Afbud**    Klaus Markussen

## Punkt 18: Vandløbsindsatser jf. vandområdeplanen - status

16/39126

### Indstilling

Direktionen indstiller, at Natur, Miljø, og Klimaudvalget tager orienteringen til efterretning.

### Beslutning i Natur, Miljø, og Klimaudvalget den 11-06-2024

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Å

Afbud: Klaus Markussen (V) Å Å

Stedfortræder: Morten Bille (V)

### Sagsfremstilling

Denne sag forelægges udvalget mhp. at orientere om status for arbejdet med vandløbsindsatser affødt af vandområdeplanerne. Vandområdeplanerne gælder for 6-årige perioder i henholdsvis 2009-2015, 2015-2021 og 2021-2027.

Vandløbsindsatser i vandområdeplaner er 100 % finansieret af staten og EU. Kommunerne er ansvarlige for gennemførelse af de fysiske vandløbsprojekter.

Å

- I 2. vandplanperiode for årene 2015-2021 har Hillerød Kommune haft flere vandløbsprojekter. Senest har vi fået tilsagn til gennemførelse af 3 projekter i Havelse Å... med frist for udførelse ultimo 2024. Status for projekterne fremgår af nedenstående tabel
- Vandområdeplan 2021-2027 har været i høring fra 22. december 2021 til 22. juni 2022. Høringen er afsluttet og planen blev vedtaget 15. juni 2023. I den nye plan er udpeget flere projekter. Status for projekterne fremgår af nedenstående tabel.

Å

Natur, Miljø, og Klimaudvalget blev på mødet den 11. april 2023 senest orienteret om status og plan for kommunens arbejde jf. den daværende gældende vandområdeplan.

Å

I 2023 er der arbejdet for at gennemføre 3 projekter i Havelse Å.... Åt projekt har vist sig for dyrt i forhold til tilsagn om Her sættes om forholdet tilsagn til senere udførelse. I de to årlige projekter er der endnu ikke opnået lodsejraftaler samt tilladelser efter gældende lovgivning om For disse projekter ansættes om fristforlængelse, således at de kan gennemføres senere.

Vandområdeplan 2015-2021

Afsluttede projekter

| Vandløb/sø,   | Virkemiddel                                                                                      | Status                          |
|---------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|
| Teglårdssøen  | Biomanipulation: opfiskning af fredfisk for at øge dyreplankton og dermed mindske planteplankton | Restaurering gennemført i 2020. |
| Kollerød Å... | Genslyngning, udlægning af groft materiale samt etablering af                                    | Restaurering gennemført i 2018. |

sandfang.

|                                    |                                                                                                                        |                                                                       |
|------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|
| KollerÅ, d Å...                    | UdlÅ gning af gydegrus og sten.                                                                                        | Restaurering gennemfÅ,rt i 2019.<br>AllerÅ, d Kommune er projektejer. |
| GÅ,rlÅ,se Å...                     | UdlÅ gning af groft materiale.                                                                                         | Restaurering gennemfÅ,rt i 2019.                                      |
| SlÅ¥enbÅ kken                      | Genslyngning, udlÅ gning af groft materiale, etablering af sandfang samt Å¥bning af Å rÅ,rlagte vandlÅ,bsstrÅ kninger. | Restaurering gennemfÅ,rt i 2020.                                      |
| FÅ,lstrup BÅ k /Å Egelunds bÅ kken | UdlÅ gning af groft materiale samt etablering af sandfang.                                                             | Restaurering gennemfÅ,rt i 2021.                                      |

#### IgangvÅ|rende projekter

| VandlÅ,b/sÅ,        | Virkemiddel                                                                                    | Status                                                                                                                |
|---------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Havelse Å..., Å~vre | UdlÅ gning af groft materiale, etablering af trÅ er samt etablering af sandfang.               | Projekt for dyrt. Der ansÅ,ges om nyt tilsagnsbelÅ,b.                                                                 |
| Havelse Å..., Midt  | UdlÅ gning af groft materiale, etablering af trÅ er samt etablering af sandfang.               | Lodsejerforhandlinger ikke opnÅ¥et og tilladelser ikke meddelt. Der sÅ,ges om fristforlÅ ngelse til udfÅ,rsel i 2025. |
| Havelse Å..., Nedre | UdlÅ gning af groft materiale samt etablering af trÅ er.                                       | Lodsejerforhandlinger ikke opnÅ¥et og tilladelser ikke meddelt. Der sÅ,ges om fristforlÅ ngelse til udfÅ,rsel i 2025. |
| Lynge Å...          | Genslyngning, udlÅ gning af groft materiale, etablering af trÅ er samt etablering af sandfang. | Projektet forventes gennemfÅ,rt i 2024.<br>AllerÅ, d Kommune er projektejer.                                          |

#### Ikke-gennemfÅ,rt projekter

| VandlÅ,b/sÅ,           | Virkemiddel                               | Status                                  |
|------------------------|-------------------------------------------|-----------------------------------------|
| Freerslevhegn-grÅ,ften | Genslyngning samt etablering af sandfang. | OverfÅ,rt til vandomrÅ¥deplan 2021-2027 |

Å

#### VandomrÅ¥deplan 2021-2027

#### IgangvÅ|rende projekter

| VandlÅ,b/sÅ,           | Virkemiddel                           | Status         |
|------------------------|---------------------------------------|----------------|
| Freerslevhegn-grÅ,ften | Genslyngning, etablering af sandfang. | Afventer start |

|                    |                                                                                      |                                                  |
|--------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| Slåenbækken        | Udlægning af groft materiale.                                                        | Afventer start                                   |
| Ll. Funkedam afløb | Udlægning af groft materiale, etablering af sandfang                                 | Afventer start                                   |
| Bramaholm Bæk      | Udlægning af groft materiale.                                                        | Afventer start                                   |
| Havelse Å...       | Udlægning af groft materiale, etablering af sandfang.                                | Afventer start                                   |
| Uvelse Å...        | Udlægning af groft materiale, etablering af sandfang, Åbning af rørlagte strækninger | Afventer start                                   |
| Lynge Å...         | Udlægning af groft materiale, etablering af sandfang.                                | Afventer start. Allerød Kommune er projektejer.  |
| Ammendrup Å...     | Udlægning af groft materiale.                                                        | Afventer start. Gribskov Kommune er projektejer. |

Å

## Retsgrundlag

- Lov om vandplanlægning, lovbekendtgørelse nr. 126 af 26/01/2017.
- BEK nr. 797 af 13/06/2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter.

## Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

## Bilag

Statuskort 2024

**Afbud** Klaus Markussen

## **Punkt 19: Mødeplan 2025 - Natur, Miljø og Klimaudvalget**

24/4839

### **Indstilling**

Direktionen indstiller at, Natur, Miljø og Klimaudvalget godkender udvalgets mødekalender for 2025, herunder mødetidspunktet tirsdage kl. 16.00.

### **Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 11-06-2024**

Udvalget godkendte indstillingen.

Afbud: Klaus Markussen (V)

Stedfortræder: Morten Bille (V)

### **Sagsfremstilling**

De stående udvalg skal godkende egne mødeplaner for 2025.

Det tilstræbes, hvor det er muligt i forhold til ferier og helligdage, at de stående udvalgsmøder ligger to uger før økonomiudvalgsmødet, og at økonomiudvalgsmøderne ligger en uge før byrådets møde.

Forvaltningen foreslår, at januar og september er mødefri. Der vil være mulighed for at holde ekstraordinære udvalgsmøder, hvis det bliver nødvendigt i henholdsvis september 2025 og januar 2026; dog kun med sager, der ikke går videre til andre udvalg, eller som kan vente til henholdsvis februar og oktober.

Forvaltningen foreslår, at Natur, Miljø og Klimaudvalgets møder holdes tirsdage med start kl. 16.00.

Møderne ligger på følgende datoer:

Den 4. februar 2025

Den 4. marts 2025

Den 1. april 2025

Den 6. maj 2025

Den 3. juni 2025

Den 12. august 2025

Den 7. oktober 2025

Den 4. november 2025

Den 2. december 2025

Udkast til mødeplan 2025 vedhæftes som bilag.



Da flere udvalgsmedlemmer er med i mere end et udvalg, er der ikke de store muligheder for at ændre på tidsplanen.

## **Retsgrundlag**

Kommunestyrelsesloven § 20, stk. 1, nr. 1.

## **Økonomi**

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

## **Bilag**

Mødekalender 2025 v2

Planlægningskalender Stående udvalg 2025 - UDKAST

**Afbud**   Klaus Markussen

## **Punkt 20: Nyt fra udvalgsformanden og forvaltningen**

21/18057

### **Indstilling**

Direktionen indstiller, at Natur, Miljø og Klimaudvalget tager orienteringen til efterretning.

### **Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 11-06-2024**

Udvalget tog orienteringen til efterretning.

Afbud: Klaus Markussen (V)

Stedfortræder: Morten Bille (V)

### **Sagsfremstilling**

Udvalgsformanden og forvaltningen giver en opfølgende orientering om udvalgets sager, årsplan samt orienterer om aktuelle emner med interesse for udvalget.

Udvalgets årsplan er vedlagt som bilag.

### **Retsgrundlag**

Ikke relevant for sagen.

### **Økonomi**

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

### **Bilag**

NMK årsplan 2024 - juni

**Afbud** Klaus Markussen

## **Punkt 21: Digital godkendelse af referat**

23/16654

### **Beslutning i Natur, Miljø og Klimaudvalget den 11-06-2024**

Godkendt.

Afbud: Klaus Markussen (V)

Stedfortræder: Morten Bille (V)

**Afbud**    Klaus Markussen